

Jóshuwa

Ozi, Ojejoje ezi Jóshuwa

¹ Tọ dọ iya bụ; nwozi Ojejoje; mbụ Mósísu anwuhutsulephu; Ojejoje asụ Jóshuwa Nunu, shi eyeru Mósísu ẹka: ² “Lẹ Mósísu, bụ nwozi iya bẹ nwuhuwaru nụ. Nta-a bụ t'i gbeshi; tẹ nggu lẹ ndu-a; mbụ ndu Ízurelụ l'ẹphe ha kwakọbe; je adaghaa Ẹnyimu Jódanu-a; bahụ l'alì ono, ya abya ẹphe anunu ono. ³ Iphe bụ ẹke unu dzọru ọkpa; bẹ ya a-nụkota unu; bụ iya bụ ẹge ya kweru iya Mósísu l'ụkwa. ⁴ Alì unu e-shi l'echi-ẹgu nọo jeye l'alì ugvu Lébanonu. Yo shikwaphu l'eze ẹnyimu ono; mbụ Ẹnyimu Yufurétusu je akpaa lẹ Oke Ẹnyimu l'uzo ẹnyanwu-ariba. Alì ndu Hetu l'ọ ha yikwa iya phụ. ⁵ Ẹ tọ dudu onye a-dụ ike agbabẹru ngu l'ọgu jeye teke ịi-nọ-bebe. Ọ bụ ẹge ono, ya shi swiru Mósísu ono bụ ẹge ya e-swikwaru ngu phụ. Ya te eleswetakwa ngu; ọphu ya 'agbadokwa ngu.

⁶ “T'ọkpoma shia ngu ike; ọphu obu 'awakwa ngu awawa; kẹ l'ọ bụ nggubedua bẹ e-du ndu-a je t'ẹphe je aluta alì ono, ya riburu nna ẹphe oche phẹ angụ lẹ ya a-nụ ẹphe ono. ⁷ Ọ buphu t'ọkpoma shia ngu ike; ọphu obu 'awakwa ngu awawa lẹ phuu. Tẹ ẹnya rua ngu alì t'i mekotaje ekemu ono, nwozi iya; mbụ Mósísu nuru ngu ono. Ba ahakwa iya; melahaa iphe ọdo; k'ọphu ẹka a-buru ngu upete l'iphe, bụ ẹkemeke ọbule,

ii-jekpoo. ⁸ Tẹ Ẹkwo Ekemu-a ba alufujekwa ngu alufu l'onu. Rije iya l'oriri: eswe l'enyashi; k'ophu ii-zi obu l'alì l'emekota iphemiphe obule, e deru iya. O -dù ege ono; ẹka aburu ngu upete; iphe aduru ngu lẹ mma. ⁹ ?Ya te kfuhaadaru ngu iya; sù tẹ okpoma shia ngu ike; ophu obu 'awakwa ngu awawa. Ba atsukwa egvu; ophu iilakwa azu azu. Kele yebe Ojejoje, bu Nchileke ngu nokwaa swiru ngu eswiru l'ekemeke obule, iije."

¹⁰ Jóshuwa abya ezia ndu ishi ndu Ízurelu; sù ephe: ¹¹ "Unu jee l'odu ndu Ízurelu; je ekfuru ephe t'ephe kwakobe nri ephe, e-ri ohuma; l'o wuduwaru-a abali ẹto; ephe adaa Ẹnyimu Jodanu je aluta ali ono, Ojejoje bu Nchileke unu a-nu unu; t'o buru nk'unu ono."

¹² Obenu lẹ ndu ikfu Rúbenu; ndu ikfu Gádu; mẹ lẹ nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse bẹ Jóshuwa sùru: ¹³ "T'ephe nyatakwa ekemu ono, Mosisu, bu nwozi Ojejoje turu t'ephe mee ono: 'Lẹ Ojejoje, bu Nchileke ephe abyawa ome t'ephe tuta ume; wowaru ali ono nu ephe t'o buru nk'ephe.' ¹⁴ Unyomu ephe; unwegirima ephe; mẹ elu ephe a-nodu l'ali ono, Mosisu nuru ephe l'uzo ẹnyanwu-ahata Ẹnyimu Jodanu ono. Obenu lẹ ndu ophu bu mkparawa l'unu; ndu ophu ẹ-ta atsudu egvu; bya enweru ngwa-ogu e-vuru unwunne ephe ọzo daa ẹnyimu ono; je eyeru ephe ẹka; ¹⁵ gbururu jeye teke Ojejoje e-me t'ephe tuta ume; ege o meru unubedia; bya emee; t'ephe lutakwaphu ali ono, Ojejoje, bu Nchileke unu a-nu ephe t'o buru nk'ephe ono. Teke e metsuaru; unu alashiwaru azu je eburu

l'alì nk'unu; mbụ alì ono, Mósísu, bụ nwozi Ojejoje wẹru unu l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu; l'uzo ẹnyanwu-ahata ono."

¹⁶ Ẹphe asụ Jóshuwa: "L'iphemiphe ọbule, ị sụru t'ayi mee bẹ ayi e-me. Ẹke, ị sụru t'ayi jee bẹ ayi e-je. ¹⁷ Ọ bụ ẹge ono, ayi shi angabejeru Mósísu nchị l'iphemiphe ọbule ono; bụ ẹge ayi a-nọdu angaberu ngu iya. Ọlobu; tẹ Ojejoje, bụ Nchileke ngu swikwaru ngu ẹge o shi swiru Mósísu. ¹⁸ Iphe, bụ onye kwefuru ngu íkè; jìka lẹ ya te emedu okfu ngu; m'o -ruhuru; ọ bụru ngunu b'i ziru iya bẹ ee-gbu egbugbu. Ọ bụphu t'ọkpoma shia ngu ike; ọphu obu 'awakwa ngu awawa!"

2

Réhabu yele ndu ngge

¹ Ya ndono; Jóshuwa Nunu abya eshi lẹ Shitimu zifu ụmadzu labụ lẹ mpya t'ẹphe je ngge. Yọ sụ ẹphe: "Unu je elee ẹnya l'alì ono; oswikposhia kẹ Jériko." Ẹphe atụgbua; rua; je abahụ l'ulo nwanyi ọkpara, aza Réhabu je aradu.

² Ama abya agbaaru eze ndu Jériko; l'o nwekwaru ndu Ízurelu, bataru lẹ mkpụkpu-a lẹ nchi-ejihu-a; bya ngge l'alì-a. ³ Tọ dụ iya bụ; Eze ndu Jériko abya ezia ozi sụ t'e je asụ Réhabu: "T'o dufuta unwoke ono, bataru nk'iya ono; kẹ l'ẹphe byaru ngge l'alì-a l'ọ ha."

⁴ Obenu lẹ nwanyi ono dutaru unwoke labụ ono domia; sụ ẹphe: "L'o nwekwarua unwoke byaru nụ; ọbule ya ta amakwa ẹke, ẹphe shi.

⁵ L'o bekwaru l'uřen-yashi teke aa-guchi obu-edukfu mkpukpu; ndu ono atugbua. Ophu ya 'amakwa ibyiya ophu ephe shiru. L'o -buru l'unu tugbu-keberu nta-a; choru ephe kwaseru; be unu a-gbafukwa-a ephe l'uzo." ⁶ (A ma l'o dutahawaru ndu ngge ono je edomia le mkpuli owuu ocha, a subsetsuaru l'uko ono.) ⁷ To du iya bu; unwoke ono awufu choru ndu ngge ono kwaseru l'uzo, eeshije adafu Enyimu Jodanu. Ephe alufulephu; e woru obu-edukfu mkpukpu ono gu-chia.

⁸ Temanu te ndu ngge ono ze-zita t'ephe kuru mgbenya; nwanyi ono abyakfuta ephe l'eli ulo ono; ⁹ bya asu ephe: "Le ya mawaru le Ojejoje nuwaru unu ali-a. Biribiri unu gudewaru ephe l'ephe ha; mbu l'ephebe ndu, bu l'ali-a be anmakota ruuru l'eke egvu unu guderu ephe. ¹⁰ Ayi nuwaru ege Ojejoje meru Eze Enyimu Uswe; yo tabuhu ebo; unu egude okpa wu-swee ya l'unu shi Ijiputu wufuta; nukwaaphu ege unu meru ndu eze ndu Amoru; ephe aburu kpurupya-ata l'uzo enyanwu-ahata enyimu Jodanu. Ndu eze obu ephe ebo bu Sihonu me Ogu. ¹¹ Ayi anule iya phu; meji aveshihu ayi. Akpajiji unu emee; ayi ta duhe ike lo-gude onwayi; ke l'ayi maru le Ojejoje, bu Nchileke unu bu Nchileke k'igwe; me ke mgboko. ¹² Nta-a bukwa t'unu gude epha Ojejoje riaru yeba Rehabu angu l'unu e-meru yele ndibe iya iphe-oma; kele ya mekwaruphu unu iphe-oma. Unu koshu iya iphe-ohubama, e-me te ya maru ¹³ l'unu e-dobe-e nne iya le nna iya ndzu; me unwunne iya ndu

k'unwoke; mę ndu k'unwanyi; męwaru ndibe ęphe l'ęphe ha. Mbụ l'unu e-dobe-e ęphe ndzụ; t'ęphe ba anwụshihu.”

¹⁴ Unwoke ono asụ iya: “L'ęphe e-gude-e kę l'i dzọru ęphebedua ndzụ; dzọo ndzụ nkengu. L'ọ -bụru l'ę to nwedu onye, i kfulu iphe, ęphe byaru bę Ojejoje -nụlephu ęphe alị ono bę ęphe e-meru-a unu iphe-oma; koshi l'ęphe bụ o-me-g'o-kfulu.”

¹⁵ Yọ bya epyofu eri lę windo; ęphe egude eri ono ęka lufu azụ iya ọphu; kę l'o bu l'ulo, a kpugbaberu l'upho-mkpuma, e gude kpụ-pheta mkpukpu ono mgburumgburu. ¹⁶ Yọ sụ ęphe: “Unu tugbukwaa je edomia onwunu l'ugvu; tę ndu ono, achọ unu ono ba aphụ unu. Unu domishia onwunu l'ęke ono ujiku ęto jeye tę ndu ono lataodu azụ; tẹmanu unu atugbuwaru jeshia iphe, unu eje.”

¹⁷ Unwoke ono asụ iya: “Lę nte ono, i meru; ęphe eriaru ngu ono te egudekwa ęphe; ¹⁸ a gufu lę teke ęphe a-kwa bya; b'i wotawaru eri uswe ono, i libejeru ęphe lę windo ono, ęphe shi pyofu ono libekwaphu. Ọdo aburu l'ii-duta nne lę nna ngu; unwunne ngu phez; mękpo iphe, bụ ndibe ngu l'ęphe ha dobe l'ulo-wa. ¹⁹ Ọ -bụru l'o nweru ęphe; onye, tugburu lufu esu-uzo; iphe -mee iya; bukwa iya gburu onwiya. Ọ kwa ndu ọphu nọ l'ime ulo ono gędegede bę ọchi ęphe a-nọ ęphe l'ishi; m'o -nweru ęphe onye iphe meru. ²⁰ Ọle ọ -bukwanuru l'i tugburu je ekfukashia iphe, ęphe byaru; bę nte ono, i meru; ęphe eriaru ngu ono te egudekwa ęphe.”

²¹ Nwanyi ono asụ ẹphe: “Gbẹregbede! Lẹ ya kwewaru ẹge ẹphe kfulu.” Yọ bya edube ẹphe; ẹphe atụgbua. Yọ bya ewota eri uswuswe ono libe lẹ windo ono.

²² Ẹphe atụgbua je edomishia onwẹphe l'ugvu ono ujiku ẹto jeye ndu ono, achi ẹphe ono achọkota ẹphe l'uzo ono mgburumgburu; ẹphe ta phụ ẹphe; wulala azụ. ²³ Ya ndono; unwoke labụ ono atụgbua alala. Ẹphe enyizita l'ugvu ono; daa ẹnyimu ono; lakfu Jóshuwa Nunu; bya akọoru iya ẹge ẹphe jeru iya. ²⁴ Ẹphe asụ Jóshuwa: “L'alị ono l'ọ ha bẹ Ojejoje nụakwaru ẹphe. Lẹ ndu alị ono anmakotakwa ruuru; l'ẹke ẹphe atụ ẹphe egvu.”

3

Ndu Ízurelu awụ-swe Ẹnyimu Jódanu

¹ Yo be l'ọnma-ẹwa utsu; Jóshuwa yẹle ndu Ízurelu l'ẹphe ha awufu lẹ Shitimu; jeshia Ẹnyimu Jódanu. Ẹphe abya adọo l'ẹke ono; bẹ ẹphe wufuderu azụ ẹnyimu ono azụ iya ọphu. ² A nọlephu ujiku ẹto; ndu ishi ndu soja abya etsophekota ọdu ọgu ẹke ẹphe dọru; ³ bya asụ ẹphe: “Unu -phulephu Okpoko Ọgba-ndzụ Ojejoje, bụ Nchileke unu l'ẹke ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ iya bụ ndu ikfu Lívayi pa iya; unu wụ-lihukwa l'ẹke, unu nọ tsoru iya. ⁴ Ọo ya bụ ẹge unu amaru ọzo, unu e-shi; keshinu ọphu unu te shibudua ọzo ọwaa. Ọlobu; unu bukwaru ọba yeru Okpoko Ọgba-ndzụ ono iphe, ruru unu nkwo-ẹka ise. Unu be etsopyabekwa iya etsopyabe.”

⁵ Tò dù iya bú; Jóshuwa asù ndu ono: “Unu mee onwunu t'unu dù nsò; kẹ l'echile bẹ Ojejoje e-meru unu iphe-ophulenyà!”

⁶ Jóshuwa asù ndu achijeru Nchileke eja: “Unu pata Okpoko Ogbá-ndzù ono; sweta; vuta ọzo!” Epehe abya apata iya; sweta; vuta ọzo.

⁷ Ojejoje asù Jóshuwa: “Ntanù bẹ ya e-me t'ì wata ode ude l'ẹke ndu Ízurelù l'ẹpehe ha nọ; k'ophu ẹpehe a-maru lẹ ya swiru ngu-a ẹge ono, ya shi swiru Mósìsu ono. ⁸ Kfuru ndu ono, achijeru Nchileke eja, pa Okpoko Ogbá-ndzù ono; sù ẹpehe: ‘Teke ẹpehe ruru lẹ nggodo Ẹnyimu Jódanu; t'ẹpehe vudo l'ẹke ono!’ ”

⁹ Jóshuwa asù ndu Ízurelù: “Unu bya ẹke-a bya anua iphe, Ojejoje, bú Nchileke unu ekfu. ¹⁰ Qwaa ẹge unu e-gude maru lẹ Nchileke, nọ ndzù bu l'ime unu ndọ-ọ: l'ọo-chífuru unu ndu Kénanu; ndu Hetu; ndu Hevu; ndu Pérezu; ndu Gigashi; ndu Amọru; mẹ ndu Jibusu. ¹¹ Unu phù lẹ Okpoko Ogbá-ndzù Ojejoje, nwe mgboko l'ọ ha bẹ e-vuru unu ọzo ruba lẹ Ẹnyimu Jódanu. ¹² Nta-a bukwa t'unu fọta unwoke iri l'ẹbọ l'ikfu ndu Ízurelù. Onye lanù l'ikfu lanù. ¹³ Ndu ono, achijeru Nchileke eja, pa Okpoko Ogbá-ndzù Ojejoje ono; mbù Ojejoje ophu, bú iya nwe mgboko; ẹpehe -yelephu okpa lẹ Jódanu; bẹ mini ono, atso ala l'ọzo ohuda ono a-tabuhu ẹbo kpua rogbondu.”

¹⁴ Tò dù iya bú; ẹpehe egbeshilephu t'ẹpehe je adaa Ẹnyimu Jódanu; ndu achijeru Nchileke eja abya apata Okpoko Ogbá-ndzù ono sweta ẹpehe; vuru ọzo. ¹⁵ Ẹnyimu Jódanu bẹ byawaru

utso; ji ejiji; ege oojije teke aakpata iphe l'alì. Yò buleruphu eruru, okpa ndu ono, achijeru Nchileke eja, pa Okpoko ono eru le Ẹnyimu Jòdanu; ¹⁶ mini, shi l'uzo isheli ẹnyimu ono atso-buhu. Mini ono abya akpoko; kpua rogbodongu tugburu jeye le mkpukpu Adamu l'iku Zaretanu. Mini ophu, atso ala l'uzo Eze Ẹnyimu Araba, bu iya bu Eze Ẹnyimu Únú atabuhu; ndu Ízurelu abya awua wufu; chee ifu le Jérìko azu iya ophu. ¹⁷ Ndu ono achijeru Nchileke eja, pa Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono; aparu iya vudo l'echi Ẹnyimu Jòdanu ono, buwa alì okponku ono; ndu Ízurelu awu-swegee. Ẹphe evudo l'ẹke ono gbururu jeye ndu ono l'ẹphe ha awu-swekota le Ẹnyimu Jòdanu ono, buwa alì okponku ono.

4

Mkpuma, eegude anyata iphe, Ojejoje meru

¹ Ndu Ízurelu eswegetsulephu Ẹnyimu Jòdanu ono; Ojejoje asu Jóshuwa: ² “Fota umadzu iri l'ẹbo le Ízurelu. Ii-shi l'iphe bu ikfu, nonu fota onye lanu. ³ Nggue ezia ẹphe t'ẹphe chita mkpuma iri l'ẹbo l'echi Ẹnyimu Jòdanu l'ẹke ono, ndu achijeru Nchileke eja shi vudo ono gededede. T'ẹphe chita mkpuma ono swee ẹnyimu ono. Ẹphe -rua ẹke, unu a-radu; ẹphe edobe iya l'ẹke ono.”

⁴ To du iya bu: Jóshuwa abya ekukoo unwoke iri l'ẹbo ono, o foru nanu nanu l'iphe, bu ikfu Ízurelu ono; ⁵ su ẹphe: “Unu sweta Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje, bu Nchileke unu; je evudo

l'echi Jódanu. T'onyenonnu l'unu ha patatsua mkpuma nanu nanu tukobe onwunu l'ukuvu t'ọ gbaa ikfu ndu Ízurelu l'ehu l'ehu; ⁶ t'ọ buru unu iphe-ohubama. Oo ya bu; teke unwu unu jiru unu l'oge l'ifu: 'Bu ngunu be mkpuma ono buhunu?' ⁷ unu asu ephe le teke e gude Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ruba le Enyimu Jódanu be enyimu ono tabuhuru ebo. Mkpuma ono bu iphe, ndu Ízurelu e-gudeje nyata iphe ono, muru nu ono jeye le tutu yoyo."

⁸ To du iya bu; ndu Ízurelu abya emee ege Jóshuwa ziru ephe; paa mkpuma iri l'ebo l'echi Enyimu Jódanu ono. Ephe apaa mkpuma ono; yo gbaa ikfu iri l'ebo ndu Ízurelu nanu nanu, bu iya bu ege Ojejoje kfuru Jóshuwa. Ephe apaa ya je edoo l'eke ephe noduru. ⁹ Jóshuwa abya edoo mkpuma iri l'ebo ono, a pakoru l'enyoro eke ono, ndu achijeru Nchileke eja, pa Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono shi vudo le Enyimu Jódanu ono. Mkpuma ono nophu l'eke ono gbururu jeye ntanu.

¹⁰ Ndu achijeru Nchileke eja, pa Okpoko Ogba-ndzu ono evudokpelephu l'echi Enyimu Jódanu ono gbururu jeye ndu Ízurelu emekota iphe, Ojejoje suru Jóshuwa t'e mee. Ephe mekotaru iya ege Mosisu turu iya Jóshuwa l'iwu t'e mee ya. Ndu Ízurelu abya awu-swekebe. ¹¹ Ephe awu-swegelephu; ndu achijeru Nchileke eja aparu Okpoko Ogba-ndzu ono lufuta; sweta je anodu ephe l'uzo ifu. Ndu ono evudo l'ele ephe. ¹² Unwoke, shi l'ikfu Rubenu; me ndu k'ikfu Gádu; me le nkere-ebo ndu k'ikfu

Manásẹ emee ẹge Mósísu ziru ẹphe; bya akwaa onwẹphe ngwa-ọgu bya awughata l'ifu ndu Ízurelu. ¹³ Iphe, ruru ụkporo unu madzụ ise akwaa onwẹphe ngwa-ọgu; wụ-swee Ẹnyimu Jódanu l'ifu Ojejoje jeshia ọgu lẹ swanmangu alị Jéríko.

¹⁴ Mbọku ono bẹ Ojejoje meru t'ẹpha Jóshuwa dee ude l'ẹke ndu Ízurelu nọ. Ẹphe awata ọkwaberu Jóshuwa ugwu; kwabẹ iya ugwu ono gbururu jeye mbọku, ọ nwuhuru, bụ iya bụ ẹge ẹphe shi kwabeje Mósísu.

¹⁵ Ya ndono; Ojejoje asụ Jóshuwa ¹⁶ t'o kfulu ndu achijeru Nchileke ẹja, pa Okpoko Ekemu ono t'ẹphe shi lẹ Ẹnyimu Jódanu ono lufuta. ¹⁷ Jóshuwa abya asụ ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono t'ẹphe lufuta l'ẹnyimu ono.

¹⁸ Ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono aparu okpoko ono lufuta. E ruru, ọkpa eru ẹphe l'eli nggodo bẹ Ẹnyimu Jódanu ono tsogbaberu; byaa utso ẹge o shi byahawa.

¹⁹ Ọ bụ mbọku, ọnwa mbụ gbaru abalị iri; bẹ ndu Ízurelu dagharu Ẹnyimu Jódanu je adọ lẹ Gíligalu l'ókè-alị Jéríko l'uzo ẹnyanwu-ahata. ²⁰ Jóshuwa eworu mkpuma iri l'ẹbo ono, a pakọru lẹ Ẹnyimu Jódanu ono kụkobe lẹ Gíligalu. ²¹ Yọ sụ ndu Ízurelu: "O -rua l'oge-l'ifu teke unwu unu a-ji unu iphe mkpuma ono bụ; ²² unu sụ ẹphe lẹ ndu Ízurelu sweru Ẹnyimu Jódanu l'alị ọkponku; ²³ kẹle Ojejoje, bụ Nchileke unu mifuru unu mini lẹ Ẹnyimu Jódanu; yọ kpọhu nkụ; jeye unu awụ-swee. Ọ bụlephu iphe ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu meru lẹ Eze

Ḃnyimu Uswe ono b'o meru lẹ Ḃnyimu Jódanu, bu iya bu ẹge ono, o meru; Eze Ḃnyimu Uswe atabuhu; oḡbodo-alì akpòhukota nkù jeye ayi awu-swekota ono. ²⁴ Iphe, kparu iphe, o meru iya ẹge ono bu k'òphu unwu eliphe a-ma lẹ yẹbe Ojejoje nweru ike; mẹ k'òphu unu a-nòdu atsu yẹbe Ojejoje, bu Nchileke unu egvu."

5

¹ Ya ndono; ndu eze, l'achì ndu Amọru l'uzo ẹnyanwu-ariba Ḃnyimu Jódanu; mẹ ndu eze, l'achì ndu Kénanu l'iku eze ẹnnyimu anulephu lẹ Ojejoje mịru mini lẹ Ḃnyimu Jódanu; yọ kpòhu nkù; ndu Ízureḡu l'ẹphe ha abya awu-swee; meji atọfu ẹphe; ike ta duhe ẹphe k'oje oḡbaberu ndu Ízureḡu.

Eebu ndu Ízureḡu útsù lẹ Gílìgalu

² Yọ buru teke ono bẹ Ojejoje sọru Jóshuwa: "T'o gude mkpuma meta mma; gude iya bushia unwu Ízureḡu; ndu ophu ẹ te buhadua útsù útsù!" ³ Tọ du iya bu; Jóshuwa abya egude mkpuma meta mma; gude iya bushia unwu Ízureḡu útsù l'ẹke e ku Gíbiya Haaralotu.

⁴ Owa iphe, kparu iphe Jóshuwa bushiru ẹphe ugvu: Unwoke ẹphe ndu ophu dzuru oje oḡu teke ẹphe shi Íjiputu lufuta bẹ nwushihukotaru nù l'echi-ẹgu l'ẹphe wufutatsuaru lẹ Íjiputu. ⁵ Ndu onanu l'ẹphe ha bẹ bushikotaru útsù. Obenu lẹ ndu ophu a mụshiru l'echi-ẹgu l'ẹphe shiwa Íjiputu lufuta te

budu. ⁶ Ndu Ízurelu nọru ụkporo afa labu l'echi-egu jeye unwu Ízurelu; ndu ophu dzuru oje ogu teke ephe wufutaru le Íjiputu; anwushihukota. Mkpata iya a buru l'ephe te kwedu ome iphe, Ojejoje kfuru. Ojejoje eribua ya l'ephe ta aphudu egiri ali ono, ya kweru nna ephe oche phe ukwa iya ono. ⁷ Yo buru unwegirima ephe, o hefutaru dobe l'ozori nna ephe be Jóshuwa bushiru utsu ono. Ephe shi buru ndu akpapyi; ke l'e te buhadua ephe utsu l'echi-egu. ⁸ E bugetsulephu ephe utsu ono l'ephe ha; ephe anodu l'odu eke ephe doru; nyaa onya iya jeye; yo kposhihu ephe.

⁹ Ya ndono; Ojejoje asu Jóshuwa: "Ntanu be ya fufuru unu iphere k'ali Íjiputu l'ifu!" To du iya bu; e woru eke ono gu Giligalu.*

¹⁰ Yo buru teke ono, ndu Ízurelu no le Giligalu ono be ephe gbaru Aji Esweta; l'uřennyashi mboku, onwa ono gbaru abali iri l'eno le swanmangu ali Jeriko. ¹¹ Yo be le nchi-ta-abo hu mboku Aji Esweta ono; ephe eria iphe, shi l'ali ono. Ephe taru buredi, e te kodu ekoko; me l'akpe, a huru ahuhu. ¹² Yo rua echile iya l'ephe ritsuaru iphe, shi l'ali ono; mana adabuhu. Mana adabuhuru ndu Ízurelu; ephe adube l'afa ono rilahaa nri, a kotaru l'ali ndu Kėnanu.

Jóshuwa yele onye, pa ogu-mbeke

¹³ Jóshuwa anodulephu l'iku Jeriko; palia enya; phua nwoke, mifutaru ogu-mbeke; vudo

---

* 5:9 5:9 Iphe Giligalu bu bu "eswifu".

iya l'ifu. Jóshuwa abya ejekfu iya; sù iya: “?Ì bú ayi; t'ì bú òhogu ayi?”

¹⁴ Yò sù iya: “L'è to nwekwa iphe ono, i kfushiru ono òphu ya bú. Ya bú-chia onye ishi ndu soja kẹ Ojejoje.” Jóshuwa adaa pẹe; woru ifu kpube l'ali; baaru iya eja; sù iya: “?Bú ngunu bẹ Onye nwe mu nù ziru t'i zia yẹbe nwozi iya?”

¹⁵ Onye ishi ndu soja Ojejoje ono asù Jóshuwa t'o yefu akpòkpa iya; l'èke ono, o vudo ono òkwa nsò! Jóshuwa ekwe bya eyefu iya.

6

¹ Ya ndono; ndu Jérìko egude okfu èhu ndu Ízurelu; woru obu-edukfu mkpùkpu èphe gù-chishia òdùrudungu. Tò òhè onye alùfu alùfu; tò òhè onye abahù abahù.

² Tò òhè iya bú; Ojejoje asù Jóshuwa: “Phùkwa lẹ ya wookwaru Jérìko; mẹ eze èphe; mẹ ndu soja èphe l'èphe ha, bú ndu ike-ka-l'ògu èphe ye ngu l'èka. ³ Chitaje ndu soja ngu t'unu jeje je ejephee mkpùkpu ono mgburumgburu ugbo lanù l'òboku. Ège ono bẹ unu e-je iya ujiku ishingu. ⁴ T'umadzu esaa, bú ndu achijeru Nchileke eja wotagbaa upyoku, e meru l'upyi ebyila l'èhu l'èhu vuru ọzo; aaparù Okpoko Ogbà-ndzù ono l'etso èphe. Teke o beru lẹ mbòku k'esaa; unu ejephee mkpùkpu ono mgburumgburu ugbo esaa. Teke unu a-òdu eje; ndu achijeru Nchileke eja l'egbu upyoku ono.

⁵ Teke unu nùru upyoku ono; yò dashia òda ike; daa ogologo; unu l'unu ha t'ua ọzu-ògu. Teke ono; bẹ upho-mkpuma mkpùkpu ono a-dashì.

T'onyenonu tugbulekwaphu wuba le mkpukpu ono.”

⁶ To du iya bu; Jóshuwa Nunu abya ekua ndu achijeru Nchileke eja; su ephe t'ephe je apata Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje; te ndu achijeru Nchileke eja umadzu esaa, gude upyoku l'ehu l'ehu vuru uzo. ⁷ Yo bya asu ndu Izurelu: “Unu wu-lihu dzo-pee mkpukpu ono mgburumburu. Te ndu gude ngwa-ogu vuru uzo; ndu ophu pa Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje etso ephe.”

⁸ Jóshuwa ekfuebetsua ege ono; ndu achijeru Nchileke eja umadzu esaa ndu ophu paa upyoku esaa evudo Ojejoje l'ifu l'egbu upyoku ono. Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje l'etso ephe. ⁹ Ndu ophu chi ngwa-ogu abya evutaru ndu onanu, achijeru Nchileke eja, egbu upyoku ono evuta uzo. Ndu soja ophu anoje l'azu etsoru Okpoko Ogba-ndzu ono. Ndu k'upyoku l'egbu iya mgbupyabe. ¹⁰ Jóshuwa be suhawaru ephe: “T'e b'o dukwa onye a-tu uzu-ogu; ophu o dukwa onye e-chi mkpu; ophu o dukwa onye e-kfu okfu jeye mboku, ya a-su t'ephe tuwaru uzu; temanu ephe atua ya.” ¹¹ Ya ndono; yo su ephe t'ephe pata Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono gude iya dzo-pee mkpukpu ono mgburumburu ugbo lanu. Ephe -dzo-phegee ya ege ono; ephe awu-phutaazu l'odu ephe; radu l'eke ono.

¹² Yo be l'onma-ewa utsu echile iya; Jóshuwa egbeshi; ndu achijeru Nchileke eja apata Okpoko Ogba ndzu Ojejoje ono. ¹³ Ndu achijeru Nchileke eja umadzu esaa egude upyoku esaa ono vutaru Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono uzo l'egbu

ùpyoku ono mgbuppyabe l'eje. Ndu òphu gude ngwa-ògu evuta ụzo. Ndu soja òphu anoje l'azụ etsyoru Okpoko Ọgba-ndzụ Ojejoje ono. Ndu k'ùpyoku l'egbu iya mgbuppyabe. ¹⁴ Yo be mbòku k'èbo; èphe awụfuta bya adzọ-phee mkpụkpu ono mgburumgburu bya awụ-lashia azụ l'òdu èphe. Ono ège èphe meru iya jeye lẹ mbòku kẹ ishingụ.

¹⁵ Yo be mbòku k'èsa; èphe awụ-lihu l'ònma-èwa ụtsu bya adzọ-phee mkpụkpu ono mgburumgburu ège èphe adzọ-phejehawa. Ọle mbòku onanu bẹ èphe dzọ-pheru iya ugbo èsa. ¹⁶ Èphe adzọ-phegetsule iya phu k'ugbo èsa ono; ndu ono, achijeru Nchileke èja ono eworu ùpyoku gbua; Jóshuwa asụ èphe: "T'èphe tụa ụzu-ògu; kẹle Ojejoje nụwaru èphe mkpụkpu ono! ¹⁷ Mkpụkpu ono yẹle iphe, bụ iphe nọ iya nụ b'e doberu Ojejoje t'e mebyishia. Ọ bụphu nwanyi ọkpara ono; mbụ Réhabu; mẹ ndibe iya, èphe l'iya chiko nọdu l'ulo iya bẹ aa-ha; kẹ l'ọ bụ iya domijeru ndu ngge phụ, èphe zijeru phụ. ¹⁸ Ọlobu; unu nọdukwa iphe ono, e yeru Ojejoje l'èka t'o mebyishia ono ote-ènya. Ọdumeka; bẹ unu e-metakwa ọ-la-l'iyi; mẹ iphe-èhuka tųaru ọdu ọgu ndu Ízurelu. ¹⁹ Iphe bụ mkpọla-ọcha; mkpọla-ododo; iphe, e meru l'ope; mẹ iphe, e meru l'ígwè bẹ dukotakwaru Ojejoje lẹ nsọ. T'a chitakwa iya doberu Ojejoje l'èke aakwakọjeru iya iphe."

²⁰ Ya ndono; e gbulephu ùpyoku ono; èphe e woru ụzu tụa. Anunu, ndu Ízurelu anụ ọda ùpyoku ono; èphe l'èphe ha atụa ụzu-

ọgu; upho-mkpuma mkpukpu ono afoshihu daa gwodogongu. Onyenonu awuba l'ime mkpukpu ono je alua ya. ²¹ Ephe eworu iphemiphe obule, no le mkpukpu ono ye Ojejoje l'eka t'o mebyishia. Ephe egude ogu-mbeke chiko iphe, bu iphe no le mkpukpu ono gbufu: unwoke; unwanyi; unwegirima; ndu bu ogurenya; eswi; aturu; mewaru nkakfu-igara.

²² Ya ndono; Jóshuwa asu unwoke labu phu, jejeru ngge l'ali ono t'ephe bahu l'ulo nwanyi okpara ono; dufuta yele ndibe iya; bu iya bu ege ono, ephe l'iya riburu iya le nte ono. ²³ Unwoke labu ono, jejeru ngge ono abya abahu l'ulo Réhabu; je edufuta yele nne iya; nna iya; unwunne iya ndu k'unwoke; me ndu abubu iya l'ephe ha. Ephe eduta ephe l'ephe ha; je edonyabe iku odu ogu ndu Izurelu; eke e to nwe du iphe eme ephe.

²⁴ Ephe abya eye oku le mkpukpu ono; yo chiko iphe, bu iphe no iya nu dzua. Obenu l'iphe ndu ophu, bu mkpola-ocha; mkpola-ododo; iphe, e metsuaru l'ope; me ophu e metsuaru l'igwe b'e vutaru je edobe l'ulo, a kwakobejeru Ojejoje iphe. ²⁵ Obenu le Jóshuwa dzoru nwanyi okpara ono; mbu Réhabu yele ndibe iya; me abubu iya l'ephe ha ndzu; ke lo bu iya domiru ndu Jóshuwa yejeru t'ephe je ngge le Jériko. Nwanyi ono buphu l'ali Izurelu jeye ntanu owaa.

²⁶ To du iya bu; Jóshuwa araaru iya ephe arara; su "L'iphe bu onye, nonyaaru jeshia okpukwa Jériko-a buakwa onye a turu onu l'ifu Ojejoje.

“T'onye ono bukwaru okpara iya;
 be oo-gude to ntọ-l'alì iya.
 Yọ buru nwa mbuhu-ime iya;
 be oo-gude ye iya
 ogu-nggamgbo.”

²⁷ Ya ndono; Ojejoje eswiru Jóshuwa; epha iya atuko alì ono dee kfukakfuka.

7

Ejo iphe, Ekanu meru

¹ Obenu le ndu Ízurelu te mehedu ege a suru t'ephe mee le k'iphe ono, e yeru Ojejoje l'eka ono. Ishi iya aburu le Ekanu Kami Zimuri, bu onye onu-ulo Zera l'ikfu Júda haru gwota iphe ono. Ya ndono; ehu eghulaha Nchileke eghughu l'eke ndu Ízurelu no.

² To du iya bu; Jóshuwa anodu le Jeriko zia unwoke t'ephe je ngge le Eyayi. Eyayi nonyabe Betu-Avenu l'uzo enyanwu-ahata Betelu. Ya ndono; unwoke ono ejeshia ngge le Eyayi.

³ Epe alata bya asu Jóshuwa l'o kwa epe okpuchi: “Le ndu Ízurelu l'ephe ha taa awufugekwa je otso ndu Eyayi ogu. To buru unu unwoke ise; m'o bu unu unwoke esaa l'ukporo unwoke iri e-je aluta eke ono. Ba ahakwa ndu Ízurelu l'ephe ha t'ephe je omesweshi eka l'eke ono; le ndu ono kwa-a okpuchi be epe bu ayi.”

⁴ Ya ndono; a bya ezi unu unwoke esaa l'ukporo unwoke iri;* t'ephe je ogu le Eyayi. Epe erua; ndu Eyayi atsua epe otsu ekfu. ⁵ Ndu Eyayi

* **7:4** 7:4 Iphe o bu bu 3,000.

gburu ɛphe iphe, ruru ɔkporo madzɔ l'umadzu iri l'ishingu. ɛphe eshi l'obu-edukfu ndu Eyayi chia ndu Ízurelu jeye l'ɛke aagbaje mkpuma; gbushia ɛphe le mgbazita ugvu, notsua l'ɛke ono. Iphe ono, meru nu ono emee ndu Ízurelu; obu eyoshihu ɛphe.

⁶ Jóshuwa alajashia uwe iya; daa kpurumu woru ifu kpube l'ali l'ifu Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje; zɛwaruru l'ɛke ono jeye l'urenyashi. Ndu bu ogurenya Ízurelu etsokwaru iya phu; kpoo ntɔ kpua onwɛphe l'ishi. ⁷ Jóshuwa akpoo mkpu; su: “Nggube Nnajiufu, bu Ojejoje; ? bu iphe, i dufutaru ndu-a le ɛnyimu Jodanu bu ti bya enwuru ɛphe nu ndu Amoru t'e gbugee ɛphe. Ayi ga anodukwaru l'azu ɛnyimu Jodanu azu iya ophu! ⁸ Nggube Ojejoje; ? bu ngunu be ya e-kfu nta-a, ndu ohogu ndu Ízurelu nuru ɛphe nshi-a. ⁹ Kele ndu Kėnanu; me ndu odo, butsua l'ali-a a-nukwa iya; bya agbaa ayi mgburumburu; mee t'e fufu ɛpha ayi le mgboko-a. ?Bu ngunu be ii-me le k'ɛpha ngu ono, du nsɔ ono?”

¹⁰ Ojejoje asu Jóshuwa: “Gbeshi egbeshi!” Ji iya: “?Bu ngunu kparu iphe, i ze; woru ifu kpube l'ali.” ¹¹ Wo iya: “O kwa ndu Ízurelu meru iphe, du eji. ɛphe dakaakwaru ogba-ndzu ono, yebe Nchileke suru t'ɛphe dobe ono. ɛphe hakwaru wota iphe ono, e yeru iya l'eka te ya mebyishia ono. ɛphe ziru iphura; dzua ejo-ire; bya egwoo iphe ono yekobe l'eku nk'ɛphe. ¹² O bu iphe ono kparu iphe ndu Ízurelu ta dudu ike gbaberu ndu ohogu ɛphe. ɛphe aghakobe; ye

okpa l'oso; ke l'e dobewaru ephe t'ephe buru kpurupyata. Ya te eswihekwaru unu odo; a gufu l'unu tukoru iphe ono, e yeru iya l'eka k'emebyishi ono mebyishikota.

¹³ “Tugbua; je emee ndu Ízurelu t'ephe du nsò. Su ephe t'ephe dobe onwephe nsò; kwaberu echile. Le Ojejoje, bu Nchileke ke Ízurelu sukwaru l'iphe ono, ya suru t'e ye iya l'eka ke emebyishi ono be ephe kpmishiru. L'ephe ta adukwa ike okpofu ndu ohogu ephe l'ifu; gbahaa l'ephe gwofuru iphe ono.

¹⁴ “Teke o -beru l'utsu; t'iphe, bu ikfu, nonu dzua. Ikfu ophu Ojejoje fotaru; ephe awufuta bya edzee onwephe l'unwunna l'unwunna. Unwunna ophu Ojejoje fotaru; ephe awufuta bya edzee onwephe l'ufu l'ufu. Ndu ufu ophu Ojejoje fotaru; ephe awufuta bya edzee onwephe l'onye l'onye. ¹⁵ Onye, a phuru iphe ono, e yeru yebe Ojejoje l'eka ke emebeyishi ono be aa-kpo oku; me iphemiphe obule, o nweru enweru l'o ha. Ishi iya aburu l'onye obu dakaakwaru ogba-ndzu Ojejoje; bya emewa akpamara l'alì Ízurelu.”

¹⁶ To du iya bu; yo be l'onma-ewa utsu; Jóshuwa abya ekukoo ndu Ízurelu; ephe awufuta l'ikfu l'ikfu. A bya afota ndu ikfu Júda.

¹⁷ Unwunna, notsua l'ikfu Júda awufuta; a bya afota ndu unwunna Zera. Yo bya emee ndu unwunna Zera; ephe abya edzee onwephe l'ufu l'ufu. A bya afota ndu ufu Zimuri. ¹⁸ Jóshuwa asu ndu ufu Zimuri t'ephe byaa l'onye l'onye. Ephe abyatashia l'onye l'onye; a bya afota Ekanu

Kami Zimuri. Zimuri bu onye onu-ulo Zera l'ikfu Júda.

¹⁹ Ya ndono; Jóshuwa asu Ekanu: “Nwa mu; kwabekwa Ojejoje, bu Nchileke Izurelu ugvu. Kfuru iya iphe, i meru; ba agho-chikwaru iya eya agho-chi!”

²⁰ Ekanu asu: “L’o kwa oswi-okfu! Le ya mesweekwaru Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Izurelu. Iphe, ya meru ²¹ bu le ya phuru uwe-nlokpuru, ama mma, e meru le Babylonu; me ekpa mkpola-ocha labu; me ugvu ekpa mkpola-ododo; yo gulaha ya. Ya achita iya; je atua nsu l’ime ulo-ekwa iya; woru iya libe l’eke ono. Ophu bu mkpola-ocha be ya yeru l’ohu nsu ono.”

²² To du iya bu; Jóshuwa abya ezia ndu ozi iya; ephe ejeshia l’ulo-ekwa Ekanu. Ephe erua; yo buruphu l’eke ono b’o domishiru iya l’oswiya; woru ophu bu mkpola-ocha ye l’ohu iya. ²³ Ephe abya avoshia iphe ono l’ulo-ekwa ono; chitaru Jóshuwa; me ndu Izurelu l’ephe ha; woru iya wushi l’ifu Ojejoje l’eke ono.

²⁴ Ya ndono; Jóshuwa yele ndu Izurelu l’ephe ha abya akputa Ekanu Zera; chita mkpola-ocha ono; uwe-nlokpuru ono; mkpola-ododo ono; kputakota unwu iya ndu k’unwoke; me ndu k’unwanyi; bya eruta eswi iya; nkakfu-igara iya; aturu iya; chita me l’ulo-ekwa iya; mekpoo iphemiphe obule, o nweru enweru l’o ha jeshia Nsuda Akọ.† ²⁵ Jóshuwa asu iya: “?Bukpo ngunu

---

† 7:24 7:24 Iphe Akọ bu bu “Nsuda Iphe-ehuka”.

kparu iphe, i jetaru egbe iphe-ehuka owaa tükobe ephe? Ntanu be Ojejoje e-mekwanu t'iphe-ehuka byakfuta nggubedua.”

Ya ndono; ndu Ízurelu awupyabe yele ndibe iya; tų-gbushia ephe le mkpuma; bya akpo ephe oku. ²⁶ Ephe abya ekpoo mkpuma kua Ekanu. Mkpuma ono nophu l'eke ono gbururu jeye ntanu-a. Yo buru iya bu le Ojejoje ewofu ephe oke ehueghughu iya ono. Ya ndono; a watawaphu oku eke ono Nsuda Akof keshinu ono.

8

Aalu-gbu ndu Eyayi

¹ To du iya bu; Ojejoje asu Jóshuwa: “Ba atsukwa egvu; ophu obu 'awakwa ngu awawa. Chita ndu soja l'ephe ha gude jekfu ndu Eyayi ogu; ke le yebe Ojejoje wowaru eze ndu Eyayi; ndu ali iya; mkpukpu iya; me l'ali iya l'o ha nu ngu. ² L'o kwa ege unu meru ndu Jeriko; me l'onye eze ephe be unu e-me ndu Eyayi; me onye eze ephe. Obenu l'iphe ephe, unu kwaru l'okwata; me elu ephe a-buru nk'unu. Unu je ekeeru ephe l'azu mkpukpu ono.”

³ To du iya bu; Jóshuwa yele ndu soja ndu Ízurelu l'ephe ha ejeshia ogu le Eyayi. Jóshuwa abya afofa ukporo unu ndu soja eto l'unu ndu soja iri l'ise,* bu ndu ike-ka-l'ogu ephe zifu; t'ephe tugbua l'enyashi: ⁴ su ephe: “Unu je ekeeru ephe l'azu mkpukpu ono. Unu ba

‡ 7:26 7:26 Iphe Akof bu bu “Iphe-ehuka”. * 8:3 8:3 Iphe o bu bu 30,000.

anɔnukakwa mkpɔkpɔ ono ote-ɛnya. Unu l'unu ha mukwaru ɛnya; kwabɛ akwabɛ. ⁵ Yɛbedua; mɛ ndu ɛphe l'iya yi a-wuru je mkpɔkpɔ ono ntse. Teke ndu Eyayi byatashiaru ayi otso oɔu ɛge ɛphe byahawaru; ayi emee l'ayi agbalaa agbala. ⁶ ɛphe a-chi ayi jeye teke ayi e-defutabebe ɛphe; k'ɔphu ɛphe a-nɔduwa mkpɔkpɔ ono ote-ɛnya; kɛ l'ɛphe a-sɔ: 'L'ayi gbaakwaru ɛphe ɔso ɛge ayi agbajɛ.' Oo ya bu; ayi gbadɛleruphu ɛphe ɔso; ⁷ unu eshi l'ɛke unu shi nɔdu keeru ɛphe; wufuta; bya anaa mkpɔkpɔ ono; kɛle Ojejoje, bu Nchileke unu e-woru-a mkpɔkpɔ ono ye unu l'ɛka. ⁸ Unu -natalɛphu mkpɔkpɔ ono; unu amuru ɔku ye iya. Unu mekwaa ya ɛge Ojejoje sɔru t'e mee ya. Unu chikokwa iphemiphe ɔbule-a, mu ziru unu-a mekota."

⁹ Tɔ du iya bu; Jóshuwa ezi ɛphe; ɛphe eje ekee lɛ mgbaku Bɛtelu yɛle Eyayi; l'uzo ɛnyanwuariba Eyayi. Jóshuwa yɛle ndu Ízurelu akwaa l'ufu l'ɛnyashi ono.

¹⁰ Yo be l'onma-ɛwa utsu; Jóshuwa achikobe ndu nk'iya. ɛphe lɛ ndu, bu ɔgurennya ndu Ízurelu evuta uzo duru ɛphe jeshia Eyayi. ¹¹ Ndu soja, ɛphe l'iya yi l'ɛphe ha awuru tsoru iya; ɛphe awuru jerua ifu mkpɔkpɔ ono; bya adɔo l'uzo isheli Eyayi. Nsuda anɔ-buhu ɛphe lɛ mkpɔkpɔ ono. ¹² Jóshuwa achita unu unwoke iri l'ɛbo l'ukporo unwoke iri† je edoo; ɛphe ekee lɛ mgbaku Bɛtelu yɛle Eyayi; l'uzo ɛnyanwuariba mkpɔkpɔ ono. ¹³ Tɔ du iya bu; ɛphe emee ndu soja ono; ɛphe anɔdutsua kwabɛ akwabɛ.

† 8:12 8:12 Iphe ɔ bu bu 5,000.

Ndu ophu adọru l'uzo isheli mkpukpu ono; ndu ophu phoduru nu eje ekee l'uzo enyanwu-ariba. Jóshuwa akwaa l'uzo nsuda ono l'enyashi ono.

¹⁴ Eze ndu Eyayi aphua iphe, eme nu. Yo be l'onma-ewa utsu yele ndu Eyayi egude oso wufuta le mkpukpu ono; chebe ifu l'uzo nsuda Araba jekfushia ndu Izurelu ogu. To ma l'o nweru ndu keru l'azu mkpukpu ono; kwaberu ephe. ¹⁵ Jóshuwa yele ndu Izurelu l'ephe ha ahaa ephe; ephe achia ephe jerua l'uzo echi-egu. ¹⁶ E kukoo iphe, bu unwoke, bu le Eyayi l'ephe ha t'ephe chia ephe. Ephe ehuhu chiru Jóshuwa phe tugburu. Jóshuwa phe egude ege ono defuta ephe le mkpukpu ono. ¹⁷ E to nwe du m'oo nwoke lanu, bu le Eyayi; m'o bu mkpukpu Betelu, e te tsodu chia ndu Izurelu. Ephe ahaa mkpukpu ono; yo gheru onu; chiru ndu Izurelu kwaseru.

¹⁸ Ya ndono; Ojejoje asu Jóshuwa t'o wolia arwa ono, o gude l'eka ono mabe l'uzo Eyayi; kele ya e-woru mkpukpu ono nu iya. To du iya bu; Jóshuwa abya ewolia arwa iya ono mabe l'uzo Eyayi. ¹⁹ Ewoli, o woli arwa ono; ndu phu, shi kee k'ogu phu eshi l'eke, ephe no kfushia wuba le mkpukpu ono je anaa ya teke ono teke ono; muru oku ye iya.

²⁰ Unwoke Eyayi ejeshia ogha enya l'azu; enwuru-oku eshiwa le mkpukpu ephe kulube ala l'akpamigwe. Ephe ta mahé uzo ophu ephe e-shi iya; kele ndu Izurelu ono, shi agbaru ephe oso agba ala echi-egu ono gbe ghakobewanu tso ephe ogu. ²¹ Jóshuwa yele ndu Izurelu

l'èphe ha aphùlephu lẹ ndibe èphe; ndu ọphu shi kee k'ọgu phù bẹ natawaru Eyayi; ọku etsuwa mkpukpu ono; èphe awata ogbushi unwoke Eyayi. ²² Ndu ono, shi kputsuaru ekpuru k'ọgu, bu èphe wubaru je anaa mkpukpu ono; muru ọku ye iya ono awufuta tsoru Jóshuwa phẹ l'ọgu ono. Èphe eyebuta ndu Eyayi; gbaa èphe mgburumgburu. Ndu Ízurelu atuko èphe l'èphe ha gbushikota; tọ dọ èphe onye wafurunu; tọ dọ onye nahuru nu. ²³ Ọphu bu eze ndu Eyayi bẹ èphe kpataru lẹ ndzọ kpọ-jeru Jóshuwa.

²⁴ Ndu Ízurelu egbuebelephu ndu Eyayi l'ègu; mẹ l'echi-ègu èke ono, ndu Eyayi chiru èphe jerua ono; mbu gudetsulephu ogu-mbeke gbushikota èphe l'èphe ha; bya awuba lẹ Eyayi je egbushikota ndu ọphu phodurunu l'èke ono.

²⁵ Ndu Eyayi, e gburu mboku ono dọ ukporo unu madzọ l'unu madzọ iri:‡ unwoke mẹ unwanyi.

²⁶ Jóshuwa te ewozitadu arwa ono, o gude l'èka ono gbururu jeye teke e gbugeru ndu, bu lẹ Eyayi l'èphe ha. ²⁷ Ndu Ízurelu atuko iphe, bu elu ndu mkpukpu ono kpọ; tuko iphe èphe l'ọ ha kwaa l'ọkwata, bu iya bu ège Ojejoje ziru Jóshuwa.

²⁸ Tọ dọ iya bu; Jóshuwa egude ọku tufu Eyayi; mee ya; yọ buru ikpọzu. Èke ono adaburu ochobo jeye ntanụ ọwaa. ²⁹ Jóshuwa akpata eze ndu Eyayi je aswi-gbua l'eli oshi; haa ya; yo koru l'èke ono jeye l'urenyashi. Yo be l'enyanywu anyihu; yọ sọ t'e je ekofuta iya l'eli oshi ono. E kofuta iya je atogbo l'obu-edukfu mkpukpu ono.

Èphe akpaa mkpuma kọ ya l'eli èhu; yọ kuru

‡ 8:25 8:25 Iphe ọ bu 12,000.

l'ikpo. Yò b́uru ẹ́ge ono b'ò ḱuru jeye ntanù ọwáa.

Jóshuwa akpuru Ojejoje ẹńya-ngweja lẹ Ugvu Ebalu.

³⁰ Ya ndono; Jóshuwa abya akpáru Ojejoje, bú Nchileke kẹ ndu Ízuruẹlu ẹńya-ngweja lẹ Ugvu Ebalu; ³¹ mekota iya ẹ́ge nwozi Ojejoje; mbù Mósísu t́uru l'ekemu; sù tẹ ndu Ízuruẹlu meje iya, búkwanu ẹ́ge e deru iya l'ẹkwo Ekemu Mósísu; sù: "L'ẹńya-ngweja ono bú mkpuma, kpukoru ophu; bẹ ee-gude kpá ya; mbù mkpuma ẹ-ta dúbua mgboro-ígwè, a kújeru iya." Yò b́uru l'eli iya bẹ ẹ́phe gworu Ojejoje ngweja-ukfuru; mẹ ngweja-ẹhu-agu. ³² Jóshuwa anọdu l'ifu ndu Ízuruẹlu l'ẹke ono deshia ekemu Mósísu ono lẹ mkpuma; mbù ekemu ono, o shi dehawa ono. ³³ Ndu Ízuruẹlu l'ẹ́phe ha; ndu mbyamumba; ndu, bú ndu Ízuruẹlu yẹle ndu bú ọgurenýa ẹ́phe; ndu ishi ẹ́phe; mẹ ndu ikpe ẹ́phe akpọo l'iku Okpoko Ọgba-ndzù Ojejoje ono ẹka labù; ghakotaru ndu pa iya nù ifu, bú iya bú ndu Lívayi, bú ndu achijeru Nchileke ẹja. Ọkpogu lanù lẹ ndu ono doru onwẹ́phe l'ifu Ugvu Gerizimu; ọkpogu iya ọ́phu edoo onwẹ́phe l'ifu Ugvu Ebalu; ẹ́ge ono nwozi Ojejoje; mbù Mósísu sùru t'ẹ́phe kpọo teke ono, ọ t́uru ekemu t'a gọoru ndu Ízuruẹlu ọnu ono.

³⁴ E metsua; Jóshuwa abya agukotaru ẹ́phe ekemu ono l'ọ ha; gushikotaru ẹ́phe ọnu-ọma ono; mẹ mburọnu ono; mbù gúleru iya phù ẹ́phe ẹ́ge ono, e deru iya l'ẹkwo ekemu ono. ³⁵ Ẹ t'ọ dudu m'ọo akpuru okfu lanù, Mósísu kfuru,

Jóshuwa ẹ-ta gúfutaduru ndu Ízurelu l'ọ ha; ẹphe l'ẹphe ha anukota iya; jeyekpo l'unwanyi; unwegirima; me ndu mbyamumbya, ẹphe le ndu Ízurelu bu.

9

Ẹregede, ndu Gíbiyonu agbaru ndu Ízurelu

¹ Tọ du iya bu; ndu eze, bukota l'uzo ẹnyanwuariba Ẹnyimu Jódanu; ndu butsua l'alì ugwu; ndu ọphu butsua le nsuda nsuda l'uzo ẹnyanwuariba yele ndu ọphu bu l'iku Oke Ẹnyimu je akpaa le Lébanonu; mbu ndu Hetu; ndu Amoru; ndu Kénanu; ndu Pérezu; ndu Hevu yele ndu Jebusu anukota iphe, meru nu; ² je achikobe t'ẹphe je etso Jóshuwa yele ndu Ízurelu ọgu.

³ Ndu Gíbiyonu anulephu iphe, Jóshuwa meru ndu Jéríko; me ndu Eyayi; ⁴ je eworu ẹregede gbaa; wata ome umere l'ọ bu ndu nweru ndu, ẹphe no-chiru ẹnya ẹphe; je eworu nkaraba ẹda-ukpo; me akahu ẹda akpo, eeyeje me, lakashihutsuaru alakashihu, a dzukwatsuaru adzuka doo l'eli nkakfu-igara ẹphe. ⁵ Ẹphe abya achita nkaraba akpokpa; me nkaraba uwe; yeshia. Buredi, ẹphe gude, ẹphe a-ta kposhihuwaru nku; tsushia evu. ⁶ Ya ndono; ẹphe ejekfushia Jóshuwa; me ndu Ízurelu ndu ọphu l'odu ẹphe le Gíligalu; je asu ẹphe: "L'ẹphe shikwa mba, teru ẹnya bya t'unu l'ẹphe gbaa ndzu."

⁷ Ndu Ízurelu asu ndu Hevu ono: "Ọ - bukwanuru l'unu bua l'iku eke-a; ?nanu ege unu l'ẹphe e-shi gbaa ndzu?"

⁸ Ɛphe asu Jóshuwa l'ephe bukwa ndu ozi iya. Jóshuwa asu ephe: “?Unu bu ndu ole? ?Bu awe be unu shi?”

⁹ Ɛphe asu iya l'ephe kwa ndu ozi iya, shi mba, teru enya. L'ephe nuwaru ege Ojejoje, bu Nchileke unu ede ude; nukotawa otu-onu iphe, o meru le Ijiputu; ¹⁰ me iphe, o meru eze labu ono, achi ndu Amoru, bu l'uzo enyanwu-ahata Enyimu Jodanu ono; mbu Sihonu, bu eze Heshibonu; me Ogu, bu eze ndu Bashanu, achi mkpukpu Ashutarotu. ¹¹ “Oo ya kparu iphe ndu, bu ogurennya ayi; me iphe, bu ndu ali ayi l'ephe ha suru t'ayi kwakota iphe, ayi eri l'esu-uzo; bya unu ndzuta. Ayi ekfuru unu l'ayi buakwa ndu ozi unu. T'ayi l'unu gbanua ndzu. ¹² Lewaru buredi, ayi gude, ayi a-ta l'uzo. Teke ayi egbeshi; b'o vo oku. Obu; lewaru ege o kposihuru nku; tsushiwa evu; du. ¹³ Eda-me-wa shikwa buru k'ophungu teke ayi yeru iya mee. Olobu; phuwaru ege o lakashihuru. Uwe ayi; me akpokpa ayi bu l'esu-uzo b'o chiko kashihukota; ke l'eke ayi shi teru enya.”

¹⁴ Ndu Izurelu abya etsoru ephe ria nri ono; ophu ephe ejehedu okpata Ojejoje ishi iya. ¹⁵ Ephe le Jóshuwa abya agbaa ndzu. Yo kwe ephe ukwa l'e t'o dudu iphe oome ephe; le ndzu a-buru-a nk'ephe. Ndu ishi Izurelu abya eriaru ephe angu iya.

¹⁶ Ya ndono; a nolephu ujiku eto, ephe le ndu Gibiyonu gbaru ndzu ono; ndu Izurelu anua l'ephe bu ndu ephe l'ephe bu-a obutobu l'eke ono. ¹⁷ To du iya bu; ndu Izurelu abya atugbua

ije; jee ije abali ẹbo; yo be le k'eto ya; ẹphe erua Gíbiyọnu; me Kefira; Berotu; me Kiriyatu-Jerimu. ¹⁸ Obenu le ndu Ízurelu te tsodu ẹphe oḡu; kele ndu ishi ẹphe gudewa ẹpha Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurelu riaru ẹphe angu iya.

Ndu Ízurelu l'ẹphe ha ataa ndu ishi ẹphe uta k'iphe ono. ¹⁹ Obenu le ndu ishi ẹphe suru ẹphe: "L'ẹphe gudeekwaa Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurelu riaru ẹphe angu. Le nta-a be ẹphe te edenyikwa ẹphe ẹka. ²⁰ Iphe, ayi e-me bu l'ayi e-dobe ndu ono ndzu; k'ophu Ojejoje te medu ayi iphe l'ayi dakaru ndzu, ayi l'ẹphe gbaru." ²¹ Ẹphe asu: "T'ayi haa ẹphe t'ẹphe noḡu ndzu; obule ẹphe a-noḡuje awaru ayi nku; ekuru ayi mini." Ndu ishi ono emee ukwa ono, ẹphe kweru ẹphe ono.

²² To du iya bu; Jóshuwa abya ekukobe ndu Gíbiyọnu; su ẹphe: "?Bu ngunu kparu iphe, unu dzuru ayi ẹjo-ire; l'unu bu ayi ote-ẹnya; l'ẹke ayi l'unu bua l'iku ẹke-a? ²³ Nta-a be unu buakwa ndu a turu onu. Unu a-buru ohu; l'awa nku; l'eku mini edobe l'ulo Nchileke yebe Jóshuwa."

²⁴ Ẹphe asu Jóshuwa: "Ayibe unwu ohu ngu b'a kotukwaaru ẹge Ojejoje, bu Nchileke unu gude tua ekemu nu nwozi iya, bu Mosisu; su t'o nu unu ali-a l'o ha; me t'o chiko ndu, bu l'ali-a gbushikotaru unu. O kwa iya be egvu unu guderu ayi. Yo buru iya kparu iphe ayi meru iphe ono, ayi meru ono. ²⁵ Nta-a be ayi nookwa ngu l'eka. O kwa t'i mee ayi ẹge dukpelephu ngu phu mma."

²⁶ Oo ya bu lẹ Jóshuwa adzọọ ẹphe l'ẹka ndu Ízurelú; ẹphe te gbushihe ẹphe. ²⁷ Yo woru ndu Gíbiyọnu mee ndu a-nọdu awaru oha nkú; l'ekuru ẹphe mini. Ẹge ono kwaphu bẹ ẹphe a-nọdu awa nkú; l'eku mini, ee-gudeje eme iphe l'ẹke Ojejoje a-fọta t'ọ buru ẹnya-ngweja iya. Yọ buru iphe ono bẹ ẹphe bu gbururu jeye ntanụ-a.

10

Enyanwu keru l'ekalanu

¹ Tọ dụ iya bu; Adoni-Zẹdeku, bu eze ndu Jerúsalemu abya anụ lẹ Jóshuwa lụwaru ndu Eyayi; mewa mkpụkpu ẹphe; yọ buru kpurupy-ata. Mbụ l'o mewaru ndu Eyayi; mẹ onye eze ẹphe ẹge o meru ndu Jériko yẹle onye eze ẹphe; nukwaaphu lẹ ndu Gíbiyọnu jekfuru ndu Ízurelú; ẹphe l'ẹphe agbaa ndzụ; ẹphe l'ẹphe achikowa buru. ² Iphe ono akwatakpọo rua yẹle ndu alị iya l'ẹhu; kele Gíbiyọnu bu eze mkpụkpu. O tso lẹ mkpụkpu, nweru eze; ka Eyayi nshinu; unwoke Gíbiyọnu buru ndu ike dụ l'ọgu. ³ Tọ dụ iya bu; Adoni-Zẹdeku, bu eze ndu Jerúsalemu ezia t'e je ezia Hohamụ, bu eze ndu Hẹburonu; Piramụ, bu eze ndu Jamútu; Jafiya, bu eze ndu Lakíshi yẹle Débi, bu eze ndu Egulọnu; ⁴ sụ ẹphe: "T'ẹphe bya eyeru iya ẹka tẹ ya je etso ndu Gíbiyọnu ọgu; ke l'ọ tughuru jekfu Jóshuwa yẹle ndu Ízurelú; ẹphe l'ẹphe agbaa ndzụ."

⁵ Ya ndono; ndu eze ise ono, achị ndu Amọru ono; mbụ eze ndu Jerúsalemu; ke ndu Hẹburonu; ke ndu Jamútu; ke ndu Lakíshi; mẹ ke ndu Egulọnu abya atughbabe ndu soja ẹphe.

Ɛphe eruta ndu soja Ɛphe je ekee oƆu; tso ndu Gíbiyónu oƆu.

⁶ Ndu Gíbiyónu ezia t'e je zia Jóshuwa l'òdu ndu Ízurèlu lẹ́ Gíligalu; sù iya: “T'ẹ́ b'ò gbadokwa Ɛphebe ndu ozi iya. T'ò byakwa nta-a bya adzọo Ɛphe. T'ò byakwa bya agbaaru Ɛphe mkpu; lẹ́ ndu eze ndu Amọru, butsua l'alì ugvu l'Ɛphe ha; t̀kọkwaru ẹka l'etso Ɛphebe ndu Gíbiyónu oƆu.”

⁷ Tọ́ d̀u iya b̀; Jóshuwa eshi lẹ́ Gíligalu ruta ndu soja iya l'Ɛphe ha; je akpaa lẹ́ ndu ophu b̀ ike-ka-l'òƆu; Ɛphe ejeshia Gíbiyónu. ⁸ Ojejoje asù Jóshuwa: “Ba ats̀kwa Ɛphe egvu; kẹle ya nwwaru Ɛphe ye ngu l'ẹka. Ɛ to nwekwa m'òo onye lanù l'ime Ɛphe, agbaberu ngu nù.”

⁹ Jóshuwa p̀he eshi lẹ́ Gíligalu jee ije ɛnyashi mgburumburu; bya at̀ Ɛphe l'̀kfu; f̀aru Ɛphe. ¹⁰ Ojejoje emee Ɛphe; Ɛphe aghahu ndu Ízurèlu beringu l'ifu. Ndu Ízurèlu egbua Ɛphe iphe, d̀ biribiri lẹ́ Gíbiyónu. Ndu Ízurèlu eruta Ɛphe; ch̀a Ɛphe kwaseru ̀zo, shiru jeshia B́tu-H̀ronu; saa Ɛphe ọsa ẹkfu l'̀zo, shiru laa Azeka; m̀ Makéda. ¹¹ Ya ndono; Ɛphe eye ọkpa l'oso l'agbalaru ndu Ízurèlu. Ɛphe erulephu ̀zo ophu shiru B́tu-H̀ronu kwaseru Azeka; Ojejoje emee; aka-mini eshi l'akpamigwe l'ada; l'at̀-gbushi Ɛphe. Ndu aka-mini ono t̀-gbushiru; kakwa shinu m̀ lẹ́ ndu, ndu Ízurèlu gude ogu-mbeke gbushia.

¹² Lẹ́ mbọku ono, Ojejoje woru ndu Amọru ye ndu Ízurèlu l'ẹka ono b̀ Jóshuwa vudo ndu

Ízurelu l'ifu: sù Ojejoje:

“Nggube ɛnyanwu;
kekwaru jingu lẹ
Gíbiyonu!
Nggube ɔnwa;
nggu ekekwaruphu ekeru
lẹ nsuda Ajalonu.”

¹³ Tò dù iya bú; ɛnyanwu ekeru jingu l'ekalanu; ɔnwa akwaa l'ẹke o jeberu; gbururu jeye ndu Ízurelu agwata ndu ɔhogu ɛphe ụgwo iphe, ɛphe meru; bú iya bú ẹge e deru iya l'ekwo Jasha: L'ɛnyanwu keru l'echi akpamigwe; jịka arība; iphe ruru ujiku ophu. ¹⁴ Mbọku, dù ẹge ono ta dúbua; ọphu ọ dúbukwanua ọdo; mbụ mbọku, Ojejoje nuru madzụ okfu. Ọ kwa Ojejoje lụ-chiru ndu Ízurelu ọgu mbọku ono.

¹⁵ E metsua; Jóshuwa yẹle ndu Ízurelu alashia azụ l'odu ndu Ízurelu lẹ Gíligalu.

Eegbushi ndu eze ndu Amọru; ɛphe ise

¹⁶ Ya ndono; ndu eze ise ono agbagbua je edomishia onwẹphe l'ogba, nọ lẹ Makéda. ¹⁷ A bya ekfuaru Jóshuwa lẹ ndu eze ise ono b'a phuru l'ẹke ɛphe domishiru onwẹphe l'ogba, nọ lẹ Makéda. ¹⁸ Yọ sù: “T'e je apata eze mkpuma gude gụ-chia ọnu ọgba ono; a fọta ndu, e-je anọdu l'ẹke ono; swiru iya. ¹⁹ Ọlobu; unu ba ahakwa ọgu ono! Unu chikwaru ndu ɔhogu unu tugburu. Unu shia ɛphe ụzo azụ; fuaru ɛphe. Unu be ekwekwa t'ɛphe gbarua mkpukpu ɛphe; lẹ Ojejoje nwuakwaru ɛphe nù unu.”

²⁰ Tọ dọ iya bụ; Jóshuwa yẹle ndu Ízurelu azaa ẹphe azaza; k'ọphu bụ l'ọ phọduru mẹ ẹphe agvụ. Obenu l'ọ nweru-a nwanu ọphu nahurunu; gbarụ lashia mkpukpu ẹphe ẹke, a kpụ-shiru ike. ²¹ E mebetsua; ndu soja ndu Ízurelu l'ẹphe ha awulata l'ẹhu-gudangu; lakfushia Jóshuwa l'ọdu ẹphe lẹ Makéda; ọphu o nwedu onye halibaaru ọnu l'ẹke ndu Ízurelu nọ ọdo.

²² Jóshuwa asụ t'e swifu mkpuma ono l'ọgba ono; kpufutaru iya ndu eze ise ono. ²³ Ẹphe abya akpufuta ndu eze ise ono. Ndu eze ono bụ eze kẹ ndu Jerúsalemu; kẹ ndu Héburonu; kẹ ndu Jamútu; kẹ ndu Lakíshi; ọwaa kẹ Egulonu. ²⁴ Ẹphe akpukoo ndu eze ono; kputaru Jóshuwa; yo kukoo unwoke Ízurelu; bya ekua ndu ishi ndu soja, bụ ndu ẹphe l'iya yi; sụ ẹphe t'ẹphe bya agbabetsua ndu eze ono ọkpa l'ẹkpiri. Ẹphe awufuta bya agbabekota ẹphe ọkpa l'ẹkpiri.

²⁵ Jóshuwa asụ ẹphe: “Unu ba atsukwa egvu; ọphu obu 'awakwa unu awawa. Unu shihukwa ike; obu akaa unu akaka; kẹ l'ọ bụ ẹge ono bẹ Nchileke e-mekota iphe, bụ ndu ọhogu unu, unu eje otso ọgu.” ²⁶ Ya ndono; Jóshuwa eworu ndu eze ono gbushia; woru odzu ẹphe kobetsua l'eli oshi ise iche iche. A paru ẹphe haa l'eli oshi ono jeye l'urẹnyashi.

²⁷ Yo be lẹ gberegbede urẹnyashi; Jóshuwa ezia; e je ekoshia ẹphe l'eli oshi ono; chiru ye l'ime ọgba ono, ẹphe shi domishia onwẹphe ono. Ẹphe apakọo oke mkpuma, hatsua nshinu

swichia onu ogba ono. Mkpuma ono nophu l'ẹke ono gbururu jeye ntanu.

²⁸ Yò buru mbòku ono bẹ Jóshuwa lùtaru Makéda; chìko ndu mkpùkpu ono; mẹ onye eze ẹphe gbushikota. Ophu o dudu m'ò bu onye lanu, wafuru nu. O buplephu ẹge o meru eze ndu Jérìko b'o meru eze kẹ ndu Makéda.

Aaluta mkpukpu mkpukpu ndu uzo ohuda

²⁹ Ya ndono; Jóshuwa yele ndu Ízurelu l'ẹphe ha eshi lẹ Makéda jekfu ndu Libina ogu.

³⁰ Ojejoje ewokwaruphu mkpukpu ono; mẹ onye eze ẹphe ye ndu Ízurelu l'ẹka. Jóshuwa achìko ndu, bu lẹ mkpukpu ono gbukota. Ophu o dudu m'ò bu onye lanu, wafuru nu. Yò buru ẹge o meru eze ndu Jérìko b'o meru eze kẹ ndu Libina.

³¹ Tò dù iya bu; Jóshuwa yele ndu Ízurelu kpamukpamu awufu lẹ Libina jeshia Lakíshi; je ekeeru ẹphe ogu l'ẹke ono; tso ẹphe ogu. ³² Ojejoje eworu Lakíshi nu ndu Ízurelu. Jóshuwa aluta iya lẹ mbòku k'ẹbo ya. Yo tuko iphe, bu ndu, bu iya nu gbushia ẹge o gbushiru ndu Libina. ³³ Teke ono kwaphu; Horam, bu eze ndu Géza abyatashia tẹ ya yeru eze kẹ ndu Lakíshi ẹka; Jóshuwa alu-gbua yele ndu soja iya. Ophu o dudu m'ò bu onye lanu, wafuru nu.

³⁴ Ya ndono; Jóshuwa yele ndu Ízurelu kpamukpamu eshi lẹ Lakíshi wufu jeshia Egulun; je keeru ẹphe ogu l'ẹke ono; tso ẹphe ogu.

³⁵ Ẹphe anata mkpukpu ono mbòku ono kwaphu; gbukota ndu, bu iya nu ẹge ẹphe gburu ndu Lakíshi.

³⁶ Jóshuwa yẹle ndu Ízurelu kparamukpamu eshi lẹ Egulonu je etso ndu Héburonu oḡu. ³⁷ Ẹphe anata mkpukpu ono; gbushikota iphe, bu ndu, bu iya nū; mẹ onye eze ẹphe. Ophu o dudu m'ọ bu onye lanu, wafuru nū. Yọ buru ege ẹphe meru; gbugee ndu Egulonu; bẹ ẹphe meru ndu Héburonu.

³⁸ Jóshuwa yẹle ndu Ízurelu kparamukpamu abya aghakoḡe; tso ndu Débi oḡu. ³⁹ Ẹphe aluta mkpukpu ono; kputa onye eze ẹphe; bya anakwaaphu unwu ibiribe mkpukpu odo, notsua ya nū; tuko ẹphe gbushikota. Ophu o dudu m'ọ bu onye lanu, wafuru nū. Ẹphe emee Débi yẹle eze, achị iya nū ege ẹphe meru Libina; Héburonu; mẹ eze, achị iya nū.

⁴⁰ To du iya bu; Jóshuwa alu-gbukota onu-ogo ono l'ọ ha jeye lẹ ndu alı ugvu; ndu uzo ohuda; uzo enyanwu-ariba okpa-ugvu; ndu uzo mgbazita ugvu; mẹ ndu eze ẹphe l'ẹphe ha. Ophu o dudu m'ọ bu onye lanu, wafuru nū. Iphe, bu iphe atı ume b'o gbukotaru, bu iya bu ege Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurelu turu ekemu t'o mee ya. ⁴¹ Jóshuwa shi lẹ Kadeshi-Baniya lua ẹphe jeye lẹ Gáza; bya eshi l'onu-ogo Goshenu lua ẹphe je akpaa lẹ Gıbiyonu. ⁴² Jóshuwa alutakota ndu eze ono l'ẹphe ha; mẹ alı ẹphe l'ugbo lanu; kele Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurelu bu iya l'aluru ẹphe oḡu.

⁴³ Jóshuwa yẹle ndu Ízurelu emetsua latashia l'odu ẹphe lẹ Gıligalu.

11

Aalụ-gbu ndu eze ndu isheli

¹ Tọ dụ iya bụ; Jabinu, bụ eze ndu Házo anụlephu ẹge ndu Ízurelu shi akpa ike; zia ozi t'e je ezia Jobabu, bụ eze ndu Madonu; eze ndu Shimuronu; eze ndu Akushafu; ² ndu eze, bu l'alị ugvu ụzo isheli; mę ndu ophu bu l'oghęgu, nọ l'ohuda eze ęnyimu Kínęretu yele ndu ophu butsua l'okpa ugvu, nọtsua l'uzo ęnyanwu-arịba; mękwaphu ndu Nafotu Dọo, nọ l'uzo ęnyanwu-arịba. ³ Yo zikwaaphu ozi t'e je ezia ndu Kėnanu, bu l'uzo ęnyanwu-ahata; ndu ophu bu l'uzo ęnyanwu-arịba; ndu Amoru; ndu Hetu; ndu Pérezu; ndu Jebusu, butsua l'alị ugvu; mę ndu Hevu, bu l'okpa Ugvu Hęmonu l'alị Mizúpa. ⁴ Ndu eze ono l'ęphe ha eruta ndu soja ęphe byatashia. Ndu soja ęphe obu habekwa l'igwe l'ọ bụ eveve mgbogidi ęnyimu. ęphe egudekwaphu inya; mę l'ugbo-inya, dụ igweligwe. ⁵ Ndu eze ono l'ęphe ha atugbabe ndu soja ęphe ono; bya edzua l'iku mini Meromu; kee k'oje otso ndu Ízurelu ọgu.

⁶ Ojejoje asụ Jóshuwa: “Ba atsukwa ęphe egvu; kę l'egbe nta-a echile; bę ya e-nwuru ęphe nụ ndu Ízurelu t'ęphe gbushia. Inya ęphe bę unu e-bushikota akwara azachị; kpokota ugbo-inya ęphe oku.”

⁷ Tọ dụ iya bụ; Jóshuwa yele ndu soja iya awufuta; bya atụ ęphe l'ukfu lę nggele Meromu; tso ęphe ọgu. ⁸ Ojejoje eworu ęphe nụ ndu Ízurelu; ęphe alụ-gbua ęphe; chĩa ęphe kwasęru ụzo Oke Sayidonu; mę ụzo Misurepotu

Mayimu; chiwaruru ephe je akpaa le nsuda Mízupa, no l'uzo enyanwu-ahata. Ndu Ízurelu egbua ephe jeye t'ò dú ephe m'ò bú onye lanu, wafuru nu. ⁹ Jóshuwa emee ephe ege Ojejoje suru t'o mee ephe. Ephe atuko inya ephe akwara achi bushikota; kpokota ugbo-inya ephe oku.

¹⁰ Jóshuwa abya aghakobe teke ono je anata Házo; woru onye eze ephe gbua. Házo bú iya bú ishi ali-eze ono l'ò ha, tugbaberu bya etso ndu Ízurelu ogo ono. ¹¹ Ephe atuko iphe, bú ndu bú le Házo gbua. E to nwedu iphe, atụ ume le mkpukpu ono, wafuru nu. Ephe emege bya atụ oku le mkpukpu ono.

¹² Jóshuwa atuko iphe, bú mkpukpu ono l'ò ha; me ndu eze, achi iya nu lutakota; bya achiko ndu, bú iya nu gbushia, bú iya bú ege nwozi Ojejoje; mbu Mosisu turu l'ekemu. ¹³ Obenu l'e to nwedu mkpukpu ono ophu, e metaru l'eke, shi daburu ochobo, ndu Ízurelu turu oku; a gufu Házo nwenkinyi iya, bú Jóshuwa turu iya oku. ¹⁴ Ndu Ízurelu akwaa iphe ndu mkpukpu l'okwata; kpukoo elu ephe. Ndu ophu bú madzu b'e gburu; ephe aburu kpurupyata; to nwe m'ò bú onye lanu, ephe haru. ¹⁵ O bú ege Ojejoje turu iya Mosisu, bú nwozi iya l'ekemu bú ege Mosisu turu iya Jóshuwa. Yo buru ege ono be Jóshuwa meru iya. E to nwedu iphe, Ojejoje ziru Mosisu m'ò bú nanu, Jóshuwa te medu.

¹⁶ To dú iya bú; Jóshuwa alutakota ali ono l'ò ha: ndu ali ugu; ndu uzo ohuda; mewaru onu-ogo Goshenu l'ò ha; owaa ndu ke nsuda, no l'uzo

enyanwu-ariba; mē l'alì ugvu Ízurelu yēle ọkpa-ugvu iya. ¹⁷ Ẹphe shi l'ugvu Halaku, nọru jeye lẹ Sēyi lụa alì ono jeye lẹ Bálu-Gádu, nọ lẹ nsụda Lébanonu l'uzo ọhuda Ugvu Hemonu. Yọ kpua ndu eze ẹphe lẹ ndzụ; gbushia. ¹⁸ Jóshuwa bẹ yēle ndu eze ono luru ọgu nọo ọdu. ¹⁹ A -gufu ndu Hevu, bu lẹ Gíbiyonu b'ẹ to nwehedu ndu ọdo, ẹphe lẹ ndu Ízurelu gbaru ndzụ ọdo. Ndu Ízurelu alutatsua ndu ọphu l'ẹphe ha; ²⁰ kẹ l'ọ bu Ojejoje l'onwiya kpo-chiru ẹphe obu t'ẹphe byakfuta ndu Ízurelu ọgu; k'ọphu ẹ ta phuduru ẹphe imiko; ẹphe eshi ẹge ono chihu, bu iya bu iphe, Ojejoje turu Mosisu l'ekemu.

²¹ Ọ kwaphu teke ono bẹ Jóshuwa jeru je egbushikota ndu Anaku, a maru l'ọ bu ndu, gbataru agbata. Ẹphe shi lẹ Héburonu bua ẹge ono jeye lẹ Débi; Anabu yēle ndu ọphu bu l'alì ugvu ndu Júda l'ọ ha; mēkwaphu ndu bu l'alì ugvu Ízurelu kpamukpamu. Jóshuwa egbushikota ẹphe; mebyishikota mkpukpu ẹphe l'ọ ha. ²² Ẹ to nweddu ndu Anaku, phoduru nu lẹ Ízurelu m'ọ bu nanu. Ọ buphu lẹ Gáza; Gatụ mē Ashudodu b'o nweru ndu ọphu haru wafu nu. ²³ Tọ dụ iya bu; Jóshuwa achiko alì ono l'ọ ha lutakota; bu iya bu ẹge ono, Ojejoje suru Mosisu t'o mee ya ono. Yọ lutatsua ya bya eworu iya nu ndu Ízurelu l'ikfu l'ikfu t'ọ buru okè-iphe ẹphe.

Yọ buru iya bu lẹ ndu alì ono akabẹ zua ume lẹ kẹ ọgu.

Ndu eze, Mósísu lùtaru

¹ Owaa ndu eze alì ono, ndu Ízurèlu lù-gbushiru; naa alì ephe l'uzo ẹnyanwu-ahata Ẽnyimu Jódanu azu iya ophu. Alì ono shi lẹ nsuda nsuda Amónu je akpaa lẹ Ugvu Hemonu. Ephe lùkwaruphu iphe, bu alì, nọ l'uzo ẹnyanwu-ahata eke iya kẹ Araba. Ndu eze ophu bu:

² Sihonu, bu eze ndu Amoru. Eke o shi buru bu lẹ Heshibonu. Eke o shi achi aburu Árowa, nọ lẹ nsuda nsuda Amónu. O shi l'ẹke ono nọ jeye l'ẹ Ẽnyimu Jáboku, bu ókè-alì ndu Amónu, bu iya bu nkere-ẹbo Gíledu. ³ O chikwaruphu uzo ẹnyanwu-ahata Araba; shi l'ẹke ono chia jeye lẹ Eze Ẽnyimu Kíneretu; je akpaa lẹ Eze Ẽnyimu Araba. O chikwaruphu jeye lẹ Bétu-Jeshimotu; ruwaru l'okpa-ugvu Pishiga.

⁴ Ephe lùkwaruphu alì Ogu, bu eze ndu Báshanu. Ogu tso lẹ ndu wafuru nu lẹ ndu ikfu Réfa. O bu iya shi buru eze ndu Ashutarotu; me kẹ ndu Edereyi.

⁵ Ndu, o shi achi bu ndu Ugvu Hemonu; ndu Saleka; ndu alì Báshanu kparamkparam; je akpaa l'ókè-alì ndu Geshu; me kẹ ndu Maaka. Nkere-ẹbo alì ndu Gíledu jeye l'ókè-alì Sihonu, bu eze ndu Heshibonu bukota eke o shi achi.

⁶ O bu nwozi Ojejoje; mbu Mósísu yele ndu Ízurèlu lù-gburu ndu eze labu ono. Mósísu, bu nwozi Ojejoje abya eworu alì ono nu ndu ikfu Rúbenu; ndu ikfu Gádu; me nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse.

Ndu eze ophu Jóshuwa lù-gburu

7 Ọwaa bu ndu eze ọphu, bu l'uzo ẹnyanwu-ariba Ẹnyimu Jódanu, bu Jóshuwa yẹle ndu Ízurelu lu-gburu ẹphe. Alì ndu eze ono shi lẹ Bálu-Gádu, nọọ jeye lẹ nsuda Lébanonu; je akpaa l'ugvu Halaku, nọru jeye l'e gude ala Séyi. Jóshuwa abya eworu alì ono keeru ndu Ízurelu l'ikfu l'ikfu t'ọ buru òkè-iphe ẹphe. 8 Alì ono bu alì ugvu; mẹ nsuda ọzo ẹnyanwu-ariba; mẹ Araba; mẹ alì, nọ lẹ mgbazita ugvu ugvu; echi-ẹgu; mẹ ọzo ọhuda. Mbù l'alì ndu Hetu; kẹ ndu Amoru; kẹ ndu Kénanu; kẹ ndu Pérezu; kẹ ndu Hevu; mẹ kẹ ndu Jebusu.

- 9 Ndu Ízurelu lu-gburu
     onye eze kẹ ndu Jérìko;
     onye eze kẹ ndu Eyayi,
     nọnyabe Bételu;
- 10 onye eze kẹ ndu Jerúsalemu;
     onye eze kẹ ndu Héburonu;
- 11 onye eze kẹ ndu Jamútu;
     onye eze kẹ ndu Lakishi;
- 12 onye eze kẹ ndu Egulonu;
     onye eze kẹ ndu Géza;
- 13 onye eze kẹ ndu Débi;
     onye eze kẹ ndu Geda;
- 14 onye eze kẹ ndu Homa;
     onye eze kẹ ndu Áradu;
- 15 onye eze kẹ ndu Libina;
     onye eze kẹ ndu Adulámu;
- 16 onye eze kẹ ndu Makéda;
     onye eze kẹ ndu Bételu;
- 17 onye eze kẹ ndu Tapúwa;
     onye eze kẹ ndu Hefa;

- 18 onye eze ndu Afeku;
onye eze ke ndu Lasharonu;
- 19 onye eze ke ndu Madonu;
onye eze ke ndu Házo;
- 20 onye eze ke ndu
Shimuronu Meronu;
onye eze ke ndu Akushafu;
- 21 onye eze ke ndu Ténaku;
onye eze ke ndu Megido;
- 22 onye eze ke ndu Kedeshi;
onye eze ke ndu Jókuníyamu,
nọ le Ugvu Kamelu;
- 23 onye eze ke ndu Dọo,
nọ le Nafotu Dọo;
onye eze ke ndu Goyimu Gíligalu;
- 24 me onye eze ke ndu Tíza.
Iphe, ephe tuko du bu ukporo ndu eze le ndu
eze iri le nanu.

13

Alì ndu ophu ee-mekochaa je alutafua

¹ Jóshuwa akawa nka; buwaru ogurenya;
Ojejoje asu iya: “Le nta-a bi kawaru nka;
buwaru ogurenya; ali ndu ophu ee-je aluta
azakwaduaru l'igwe.

² “Ali ndu ophu phoduru nu bu:
onu-ogo ndu Filisutayinu;
me ke ndu Geshu;

³ me tsube le Enyimu Shihọ
l'uzo enyanwu-ahata
Ijiputu; je akpaa le
Ekuronu l'uzo isheli.

Alì ono l'ò ha b'a gùkotaru
 yeru alì Kénanu;
 bù iya bù alì ono, ndu
 Filisútayinu ise achì ono.
 Mkpùkpù ono l'ò ha bù:
 Gáza; Ashudòdu;
 Ashikelònu; Gatù;
 Èkuronu; mēwaru Avimu.

⁴ Dùbe l'ùzo òhuda;
 bè bùkota alì ndu Kénanu;
 mbù e shi lẹ Meyara,
 bù alì ndu Sayìdonu
 je akpaa lẹ Afẹku,
 bù ókè-alì ndu Amòru;

⁵ mēkwaphu alì ndu Gébalu;
 mē alì ugvu Lébanònu
 kpamukpamu l'ùzo
 ẹnyanwu-ahata iya;
 byakwaphu bya eshi lẹ
 Bálu-Gádu, l'ùzo òhuda
 Ugvu Hemonu je akpaa
 lẹ Lebo-Hámatu.

⁶ “A bya abya l'iphe, bù ndu alì ugvu ono; mbù
 tsube lẹ Lébanònu jeye lẹ Misirefòtu Mayimu,
 bù iya bù alì ndu Sayìdonu kpamukpamu bè
 ya a-chìfukotaru ndu Ízurelù. Iphe ii-me bù t'i
 keshiaru iya ndu Ízurelù t'ò buru ókè-alì ẹphe
 ẹge ono, ya sùru t'i keeru iya ẹphe ono. ⁷ Ndu ii-
 keru alì ono bù ndu ikfu tete phù; mē nkere-ẹbo
 ndu ikfu Manáse t'ò buru ókè-alì ẹphe.”

*Eeke alì, nọ l'ùzo
 ẹnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu*

⁸ Nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse ophunanu; me ndu ikfu ke Gádu be nwozi Ojejoje; mbu Mósísu wewaru ali l'uzo enyanwu-ahata Enyimu Jódanu.

⁹ Okè-ali obu, a weru ephe obu be tsuberu le Árowa, no l'onu nsuda nsuda Amonu; shia mkpukpu ono, no l'echi nsuda nsuda Anonu; me swanmangu ali ono, no l'eli ugwu Médebà ono je akpaa le Díbonu. ¹⁰ Iphe, bu mkpukpu Sihonu, shi buru le Héshibonu buru eze ndu Amoru tsokotakwa l'ókè-ali ono, a weru ndu ikfu ono. O noru ege ono je akpaa l'ókè-ali ndu Amonu. ¹¹ Eke odo, tso iya nu bu ali Gíledu; ali Geshu; ali Maaka yele iphe, bu Ugwu Hemonu l'o ha; mekwaphu ali Báshanu kparamkamu je akpaa le Saleka; ¹² mbu ali Báshanu ono, shi buru ali-eze Ogu, bu iya bu onye shi achi ndu Ashutarotu; me ndu Edereyi. Ogu tso le ndu wafuru nu l'eri Réfa. Mósísu lu-gburu ephe; naa ephe ali ephe. ¹³ Obenu le ndu Ízurelu ta chifudu ndu Geshu; me ndu Maaka. Ephe haru ephe; ephe l'ephe eburu eghirigha jeye ntanu.

¹⁴ A bya le ndu ikfu Lívayi; ndu onanu b'e t'o wedu ali le phuu; kele Ojejoje suru l'o bu ngweja-oku, aakpojeru yebe Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurelu a-buru okè-iphe ephe; ege ya kweru ephe l'ukwa.

Ali ndu ikfu Rúbenu

¹⁵ Owaa ege Mósísu keshiru ndu ikfu Rúbenu ali l'unwunna l'unwunna.

¹⁶ Ali ndu ikfu Rúbenu be tsuberu le Árowa; noo jeye le nsuda nsua Amonu; nokwaaphu

jeye lẹ mkpukpu ono, nọ l'echi nsuda ono. Odo tsokwa iya phụ bụ swanmangu alị ugvu Médebà. ¹⁷ Eke ọdo, tsofukwaa ya phụ bụ Hẹshibonu; mẹ iphe bụ mkpukpu, nọkota lẹ swanmangu alị ugvu ono; bụ iya bụ: Dịbọnu; Bamọtu Bálu; Betu Bálu Meyọnu; ¹⁸ Jahazu; Kedemotu; Mefatu; ¹⁹ Kiriya temu; Sibuma; Zeretu Shaha l'eli ugvu, nọ lẹ nsuda; ²⁰ mękwaphu Bētu-Peyọ; mę mgbazita ugvu Pishiga; mę Bētu-Jeshimotu. ²¹ Iphe, bụ mkpukpu, nọkota lẹ swanmangu alị ugvu ono bẹ tsokwa iya phụ; mę alị-eze eke, Sihonu, shi achi; mbụ eze, ndu Amọru ono, shi buru lẹ Hẹshibonu l'achi ono. Mosisu lụ-gburu Sihonu; lụ-gbukotakwaphu ndu ishi ndu Mídiya, bụ iya bụ Evi; Rekemu; Zuru; Huru; mę Riba. L'ephe ha shi nọdu Sihonu l'eka l'achi alị ono. ²² Bẹlamu Beyọ, bụ onye njibya tso lẹ ndu, ndu Ízurelu gburu l'ọgu. ²³ Eke ókè-alị ndu ikfu Rúbẹnu kparu bụ l'iku Ẽnyimu Jọdanu. Ono bụ mkpukpu, a nọkotaru ndu ikfu Rúbẹnu l'ụnwunna l'ụnwunna t'ọ buru ókè-alị ephe.

Alị ndu Gádu

²⁴ Ọwaa bụ alị, Mosisu keshiru ndu ikfu Gádu l'ụnwunna l'ụnwunna:

²⁵ Alị Jáza tsokotakwa iya; mę iphe, bụ mkpukpu, nọtsua l'alị Gíledu l'ọ ha; mę nkere-ẹbo alị ndu Amọnu jeye lẹ Arówa l'uzo ẹnyanwu-ahata Rába. ²⁶ Alị ono shikwaphu lẹ Hẹshibonu nọ jeye lẹ Ramatu Mízupa; mę Bétonimu. O shikwaphu lẹ Mahanayimu nọ jeye l'alị Débi. ²⁷ Alị ephe ndu ọphu, nọ lẹ nsuda bụ: Bētu-Háramu; Bētu-Nimura; Súkọtu; Záfọnu; mę

iphe, bu eke ali-eze Sihonu jeberu; mbu Sihonu ono, shi buru eze ndu Heshibonu l'uzo enyanwu-ahata Enyimu Jodanu ono; mbu; je ephefu l'eke Eze Enyimu Kineretu jeberu. ²⁸ Ono bu ali, a nuru ndu ikfu Gadu l'unwunna l'unwunna t'o buru okè ephe; me iphe, bu mkpukpu, tso iya nu.

Ali ke nkere-ebo ndu ikfu Manase

²⁹ Mosisu butaru ali ono we nkere-ebo ndu ikfu Manase l'unwunna l'unwunna.

³⁰ Ali nk'ephe shi le Mahanayimu no jeye l'ali Bashanu l'o ha; nokwaaphu je akpaa l'eke ali-eze Ogu, bu eze ndu Bashanu l'ophu; owaa ukporo mkpukpu eto, nokwaphu le Jayi l'ali Bashanu. ³¹ Nkere-ebo ali Giledu tsokwa iya phu; me Ashutarotu; me Edereyi, bu iya bu ishi mkpukpu Ogu, shi buru eze ndu Bashanu. Mkpukpu ono, a gushiru ono b'a weru nu nkere-ebo unwu Makiru Manase. E keshiru iya ephe l'ikfu l'ikfu.

Iphe, e doberu ndu ikfu Livayi

³² Ali ono bu le swanmangu ali ndu Mofabu l'azu Enyimu Jodanu azu iya ophu; l'uzo enyanwu-ahata Jeriko be Mosisu no keshia ya. ³³ Obenu l'ikfu Livayi be Mosisu ta wedu ali; ke l'o suru ephe l'o bu Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Izurelu bu okè-iphe ephe.

14

Eeke ali, no l'uzo enyanwu-ariba Kenanu

¹ Owaa ege e shi keeru ndu Izurelu ali ndu Kenanu t'o buru okè-iphe ephe. Ndu, keshiru

iya ephe bu Eliyéza, bu onye achijeru Nchileke eja; Jóshuwa Nunu; me ndu ishi ikfu ikfu ndu Ízurelu. ² Alì ono bu enwa b'a tushiru; gude keeru iya ndu ikfu tete le nkere-ẹbo ya phụ; bu iya bu ege Ojejoje suru Mosisu t'e mee ya phụ. ³ Mosisu wehawaru ikfu labu ophu le nkere-ẹbo ya phụ alì nk'ephe l'uzo enyanwu-ahata Enyimu Jòdanu. Obenu l'ikfu ke Lívayi ta dudu ophu o weru ephe ege o weru ndu ophu. ⁴ Ikfu Jósefu be dūwa ikfu labu. Ikfu labu ono bu ndu ikfu Manáse; me ndu ikfu Ífuremu. Ndu Lívayi b'e ta wedu alì. Eke a nuru ephe bulephu mkpukpu eke ephe e-buru eburu, bu eke elu ephe a-kpaje nri. ⁵ To du iya bu; ndu Ízurelu eworu alì ono keshia ege Ojejoje suru Mosisu t'e keshia ya.

Aanu Kálebu alì le Héburonu t'ọ buru òkè-ìphe nk'ìya

⁶ Ya ndono; yo nweru unwoke, shi l'ikfu Júda wu-kfuta Jóshuwa le Giligalu. Kálebu Jefune, bu onye Kenazu asu Jóshuwa: “?Ọ kwa l'ì marua iphe, Ojejoje kfuru nwozi iya, bu Mosisu l'okfu-ẹhu nggube Jóshuwa; me ke yebe Kálebu le Kadéshi-Baníya? ⁷ Iphe, ya gbaru bu ukporo afa labu teke nwozi Ojejoje; mbu Mosisu zifuru yebe Kálebu; ya eshi le Kadéshi-Baníya bya ngge l'alì-a. Ya ejegee bya egude obu iya kọkotaru iya iphe, ya phuru. ⁸ Obenu l'unwunna iya; ndu ephe l'ìya yi je be lataru bya emee; meji atofu ndu Ízurelu. Ole yebdua gudelephu obu iya l'ọ ha etso uzo Ojejoje, bu Nchileke iya. ⁹ To du iya bu; Mosisu anodu mboku ono gededede kwee ya ukwa; riru

angú yeru iya eya: ‘L’alì onò ẹ̀ke, ya dzòru ọ̀kpa a-bùru nk’iya; bùru k’ùnwu iya jeye lẹ̀ tutu yoyo; ẹ̀kẹ̀ yẹ̀be Kálẹ̀bu gude obu iya l’ọ̀ ha etso Ojejoje, bụ̀ Nchileke yẹ̀be Mósìsu.’

¹⁰ “Yọ̀ bụ̀leruphu ẹ̀ge onò, Ojejoje kweru yẹ̀be Kálẹ̀bu ụ̀kwa onò bụ̀ ẹ̀ge o meru: bya edobe yẹ̀be Kálẹ̀bu ndzụ̀ jeye ya anọ̀ ụ̀kporo afa labụ̀ l’afa ise; keshinu teke onò, o kfuru Mósìsu iphe onò; mbụ̀ teke onò, ndu Ízurèlu shi awụ̀-phe l’echi-ẹ̀gu onò. Ọ̀waa yẹ̀be Kálẹ̀bu ntanụ̀-a; ya nọ̀waru ụ̀kporo afa ẹ̀no l’afa ise! ¹¹ Ọ̀kpu shihukwaduru iya-a ike l’ẹ̀hu ẹ̀ge o shihuru iya ẹ̀ya mbọ̀ku onò, Mósìsu ziru iya ozi onò. Ọ̀ kwa ẹ̀ge ike dụ̀-be iya mbọ̀ku onò; bụ̀ ẹ̀ge ọ̀ dụ̀ iya ntanụ̀: k’ọ̀phu bụ̀ l’ẹ̀ t’o nwedu m’o - dataru ẹ̀ ọ̀je ọ̀gu nta-a; ya te ejedu iya; jee lata. ¹² Ọ̀ kwa iya bụ̀ t’ì nụ̀ iya alì ugwu-a, Ojejoje kweru iya ụ̀kwa iya mbọ̀ku onò onò. I nụ̀ru-a lẹ̀ ndu Anaku bu l’ẹ̀ke onò teke onò; nùkwaaphu lẹ̀ mkpụ̀kpu ẹ̀phe hatsua nshinu; e gudekota ọ̀kpo-mgbinyiku ụ̀pho-mkpuma kpụ̀-phetakota mkpụ̀kpu ẹ̀phe mgburumgburu. Ọ̀benu lẹ̀ Ojejoje a-gbaru mu-a mkpu; mu achifu ẹ̀phe; nata ẹ̀phe alì onò ẹ̀ge onò, Ojejoje kfuru iya onò.”

¹³ Tọ̀ dụ̀ iya bụ̀; Jóshuwa abya agooru Kálẹ̀bu Jefune ọ̀nu; bya eworu Héburonu nụ̀ iya t’ọ̀ bụ̀ru òkè-iphe iya. ¹⁴ Tọ̀ dụ̀ iya bụ̀; alì Héburonu adube teke onò bụ̀ru ẹ̀ Kálẹ̀bu Jefune, bụ̀ onye Kenazu; ẹ̀ l’o gude obu iya l’ọ̀ ha tsoo Ojejoje, bụ̀ Nchileke ẹ̀ ndu Ízurèlu. ¹⁵ Héburonu b’e shi ekuje Kiriyatu Aruba. Aruba onò bụ̀ nwoke, bụ̀ iya shi katsua nshinu l’eri Anaku.

Ya ndono; e metsua; ephe atua ume ogu.

15

Alì, ndu ikfu Júda ketaru

¹ Alì, a turu enwa; yo laaru ndu ikfu Júda l'unwunna l'unwunna be noru jeye l'alì ndu Édomu; bya anọ jeye l'echi-egu Zinu l'ishi ishi uzo ohuda.

² Okè-alì ephe l'uzo ohuda shi l'iku Eze Enyimu Únú l'ishi ishi uzo ohuda; ³ nọ kwaseru uzo ohuda ugvu Akarabimu; bya eshi l'eke ono nọ jeye l'echi-egu Zinu; shikwaphu l'eke ono nọ lufu l'uzo ohuda Kadéshi-Baniya. O shikwaphu ege ono je atujahu Hézuronu bahu Adaru; je ago-jia bahu le Karaka. ⁴ Yo bya etsube l'eke ono nọ jeye le Azumonu; bya alufuta le nggele ndu Ijiputu; nowaru je asu-chia ishi l'eze enyimu. Ono bu okè-alì ephe l'uzo ohuda.

⁵ Okè-alì ephe l'uzo enyanwu-ahata be tsuberu le Eze Enyimu Únú nọ jeye l'eke Enyimu Jodanu tsobaru le Eze Enyimu Únú ono.

Okè-alì ono l'uzo isheli shi l'eke ono ⁶ nọ jeye le Bétu-Hogula; nowaru jeye l'uzo isheli Bétu-Araba jeye le Mkpuma Bohanu. Bohanu ono bu nwatibe Rúbenu. ⁷ Okè-alì ono abya eshi le nsuda Akọ tugbua uzo Débi; bya aswía ya l'uzo isheli; lufu le Gíligalu, noru chebe ifu le Ugvu Aduminu; l'uzo ohuda nggele, nọ l'eke ono. O shikwaphu l'eke ono nọ jeye l'uzo mini Enu Shemeshi; mbu nọ ege ono je ephefu le Enu-Rogelu. ⁸ Yo shi le nsuda Benu Hínomu, nọ l'uzo

ohuda Jebusu, bu iya bu Jerúsalemu; tujahu ugvu, no l'uzo enyanwu-ariba nsuda Hínomu; mbu l'uzo isheli nsuda Réfa. ⁹ Okè-alì ono eshi l'eli ugvu ono noo jeye le nwogvu Nefutowa; je ephefu le mkpukpu, notsua l'iku ugvu Efuronu; bya aswi-jia lufuta le Bala, bu iya bu Kiriyatu-Jerimu. ¹⁰ Yo bya ajizia swia ya l'uzo-enyanwu-ariba le Bala; swee lasha Ugvu Séyi; shiwaru eke ono je anyiru ehu l'uzo isheli ugvu Jerimu, bu iya bu ugvu Kesalonu. Yo bya eshi l'eke ono gbazita le Bétu-Shemeshi; bya aghajaa Timína. ¹¹ O shikwaphu l'eke ono je anyiru ehu l'ugvu, no l'uzo isheli Ekuronu; bya aswia ya le Shikeronu; je alufu ugvu Bala; tugbua jerua Jabunilu. Eke o jeru je asube ishi bu l'eze enyimu.

¹² Okè-alì iya l'uzo enyanwu-ariba bu le mgboro mgboro Oke Enyimu.

Ono bu ege okè-alì ke ndu ikfu Júda shiru ndono l'unwunna l'unwunna.

*Alì, Kálebu lutaru
(Ikpe 1:10-15)*

¹³ Jóshuwa shi l'alì ndu ikfu Júda wee Kálebu Jefune alì ono. Yo buru ege ono be Ojejoje turu iya Jóshuwa l'ekemu. Eke, o weru ephe alì ono bu le Héburonu. Héburonu ono bu mkpukpu Aba, bu iya bu nna-oché Anaku. ¹⁴ Kálebu abya achishia ndu ikfu Anaku ephe eto le Héburonu. Ndu ono bu unwu Sheshayi; unwu Ahimanu; me unwu Talumayi. Ndu ono l'ephe ha toko buru ndu ikfu Anaku. ¹⁵ Yo shi l'eke ono jekfushia ndu Débi ogu. Iphe, e shi ekuje ndu Débi bu ndu Kiriyatu Sefa. ¹⁶ Kálebu abya asu: "L'onye

-dukpooru ike je etso ndu Kiriyatu Sefa ogu; lu-
gbua ephe; be ya e-ke nwatibe iya, aza Akusa!"
17 To du iya bu; Otuniyelu Kenazu, bu nwunne
Kalebu eje alu-gbua ndu ono.

Kalebu eduta nwatibe iya; mbu Akusha kee ya.

18 Yo lalaphu ke Otuniyelu; Akusa asu nji iya
t'o kfulu Kalebu, bu iya bu nna iya t'o bee ya ali.
Akusa eshi l'eli nkakfu-igara iya nyifuta; Kalebu
aji iya: "?Nanu ege o du?"

19 Yo su iya: "Te ya ronua ngu iphe. Keshinu
ophu i nuru iya ali l'uzo ohuda; nufunua ali l'eke
ogba-mini no."

To du iya bu; Kalebu abya anu iya ali l'uzo
ugvu eke ogba-mini no; nukwa iya phu ali l'uzo
nsuda eke nwogvu no.

20 Owaa ali, e keshiru ndu ikfu Juda l'unwunna
l'unwunna t'o buru nke ephe ndo-o:

21 Mkpukpu, e keshitsuaru ndu ikfu Juda l'ishi
ishi uzo ohuda le mgboro okè-ali ndu Edomu
bu: Kabuzelu; Eda; Jagu; 22 Kina; Dimona;
Adada; 23 Kedeshi; Hazo; Itunanu; 24 Zifu;
Telemu; Beyalotu; 25 Hazo Hadata; Kiriyotu
Hézuronu, bu iya bu Hazo; 26 Amamu; Shéma;
Molada; 27 Haza-Gada; Heshimonu; Bétu-Peletu;
28 Haza-Shuwalu; Besheba; Biziyotiya; 29 Bala;
Imu; Ezemu; 30 Elutoladu; Kesilu; Homa;
31 Zikulagu; Madumana; Sansána; 32 Lebawotu;
Shilihimu; Ayinu; me Rimonu. Iphe, o du bu
ukporo mkpukpu le mkpukpu tete; owaa unwu
mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

33 Mkpukpu ndu ophu, a nushiru ndu
ikfu Juda le nsuda uzo enyanwu-ariba bu:

Èshutawolu; Zora; Ashuna; ³⁴ Zanowa; Enu Ganimu; Tapúwa; Enamu; ³⁵ Jamútu; Adulámu; Soko; Azeka; ³⁶ Sharému; Aditemu; Gederá; me Gederotemu. Iphe, o dú bú mkpukpu iri l'eno; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu.

³⁷ Mkpukpu ndu ophu, no le nsuda enyanwuariba, a nukwaruphu ndu ikfu Júda bú: Zenanu; Hadasha; Migudalu Gádu; ³⁸ Dileyanu; Mízupa; Jokutelu; ³⁹ Lakishi; Bozkatu; Egulonu; ⁴⁰ Kabonu; Lahumasu; Kitulishi; ⁴¹ Gederotu; Bétu-Dagonu; Nama; me Makéda. Iphe, o dú bú mkpukpu iri l'ishingu; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu.

⁴² Mkpukpu ndu ophu, no le nsuda enyanwuariba, a nukwaruphu ndu ikfu Júda bú: Libina; Eta; Áshanu; ⁴³ Ifuta; Ashuna; Nezibu; ⁴⁴ Keyila; Akuzibu; me Marésha. Iphe, o dú bú mkpukpu tete; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu.

⁴⁵ Eke odo bú alì Èkuronu; me mbukobe mbukobe; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu. ⁴⁶ Odo bú iphe bú mkpukpu, no l'uzo Ashudodu; l'uzo enyanwuariba alì Èkuronu ye eze enyimu. ⁴⁷ Odo bú alì Ashudodu l'onwiya; me mbukobe mbukobe ye unwu ibiribe mkpukpu odo, no-pheru iya mgburumburu. Eke odo aburu alì Gáza; me mbukobe mbukobe; ye unwu ibiribe mkpukpu, no-pheru iya mgburumburu je akpaa le nggele, bú okè-alì ndu Íjiputu ye Oke Enyimu.

⁴⁸ Mkpukpu ndu ophu, a nuru ndu ikfu Júda l'alì ugvu bu: Shamiru; Jatiru; Soko; ⁴⁹ Dana; Kiriyaṭu Sana, bu iya bu Débi; ⁵⁰ Anabu; Eshitemowa; Animu; ⁵¹ Góshenu; Holonu; me Gilo. Iphe, o du bu mkpukpu iri le nanu; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁵² Mkpukpu odo, a nushiru ndu ikfu Júda l'alì ugvu ono bu: Arabu; Duma; Éshanu; ⁵³ Janimu; Betu Tapúwa; Afeka; ⁵⁴ Humuta; Kiriyaṭu Arúba, bu iya bu Héburonu; me Ziyó. Iphe, o du bu mkpukpu tete; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁵⁵ Mkpukpu odo, a nushiru ndu ikfu Júda l'alì ugvu ono bu: Mawonu; Kamelu; Zifu; Juta; ⁵⁶ Jézerilu; Jokudeyamu; Zanowa; ⁵⁷ Kenu; Gíbiya; me Timina. Iphe, o du bu mkpukpu iri; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁵⁸ Mkpukpu odo, a nuru ndu ikfu Júda l'alì ugvu ono bu: Haluhulu; Bétu-Zu; Gedo; ⁵⁹ Mátatu; Bétu-Anotu; me Elitekonu. Iphe, o du bu mkpukpu ishingu; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁶⁰ Mkpukpu odo, a nuru ndu ikfu Júda l'alì ugvu ono bu: Kiriyaṭu Bala, bu iya bu Kiriyaṭu-Jerimu; me Rába. Iphe, o du bu mkpukpu labu; yeru unwu ibiribe mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁶¹ Mkpukpu ndu ophu a nuru ndu ikfu Júda l'echi-egu bu: Bétu-Araba; Midinu; Sekaka; ⁶² Nibishanu; Ndu Unu; me Énu-Gedi. Iphe, o

dù bù mkpukpu ishingu; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu.

⁶³ Ndu Júda ta dukwa ike chifu ndu Jebusu, bù ndu shi buru lẹ Jerúsalemu. Ephe l'ephe abya ebua gbaa eghirigha jeye ntanu.

16

Ali, ndu ikfu Jósefu ketaru

¹ Ali ophu a turu enwa; yo daaru ndu ikfu Jósefu be shi l'uzo enyanwu-ahata mini Jériko, no jeye l'iku Enyimu Jodanu; swee Jériko; kwaseru echi-egu je akpaa l'ali ugvu Bételu. ² Yo shi lẹ Bételu l'ẹke ono lufu Luzu; bya eshi l'ẹke ono swee Atarotu l'ali ndu Aki. ³ B'o bya eshi l'ẹke ono lashia uzo enyanwu-ariba l'okè-ali ndu Jafuletu; nowaru ege ono jeye lẹ Bétu-Horonu; shi l'ẹke ono noo jeye lẹ Géza; je akpawaru l'okè eze enyimu. ⁴ Ono bù ali, ndu ikfu Manase; me ndu ikfu Ifuremu, bù unwu Jósefu ketaru; yo buru nke ephe.

⁵ Owaa ege okè-ali ndu ikfu Ifuremu jeru iya l'unwunna l'unwunna: O shi lẹ Atarotu Ada l'uzo enyanwu-ahata noo jeye lẹ Bétu-Horonu ophu tukoru atukoru; ⁶ shikwaphu l'ẹke ono noo je akpaa l'eze enyimu. O shikwaphu lẹ Mikumetatu ghajia shia uzo enyanwu-ariba jeshia Tanatu Sháyilo; swee eke ono tugburu Janowa l'uzo enyanwu-ahata. ⁷ Yo bya eshi lẹ Janowa gbazita lashia Atarotu; me Naara; bya anyiru ehu lẹ Jériko; je ephefu Enyimu Jodanu. ⁸ Okè-ali ono eshi lẹ Tapúwa noo l'uzo enyanwu-ariba jeye lẹ nggele Kana; je asuchia

ishi l'eze ɛnyimu. Ono bu alì, a nuru ndu Ífuremu l'unwunna l'unwunna t'ò buru nk'èphe; ⁹ a gufukwa mkpukpu olemole ọdo, e bufuru ndu Ífuremu l'alì kẹ ndu Manáse.

¹⁰ Obenu l'èphe ta chífudu ndu Kénanu, bu lẹ Géza. Èphe lẹ ndu Ífuremu buru ẹghirigha jeye ntanụ-a; ndu Ífuremu l'edzuru èphe ozi mkpọnyi-ɛnya.

17

Alì, a wẹru ndu ikfu Manáse

¹ Ọwaa bu alì ọphu a wẹru ndu ikfu Manáse. Manáse bu ọkpara Jósefu. Makiru, bu iya bu nna Gíledu bu ọkpara Manáse. Makiru ono b'a wẹru Gíledu; mẹ Báshanu; kẹ l'èphe bu ndu ike dụ l'ọgu. ² A bya eworu alì ọdo waaru ndu ikfu Manáse ndu ọphu phọduru nù l'unwunna l'unwunna. Unwunna ono l'iche iche bu ndibe Abiyéza; ndibe Heleku; ndibe Asurelu; ndibe Shékemu; ndibe Hefa; mẹ ndibe Shemida. Ndu ono bu unwoke, ọ mụshiru mbụ Manáse Jósefu l'unwunna èphe l'iche iche.

³ Zelofehadu Hefa ta mụtadu nwata nwoke. Ọ bu unwanyi kpụu b'ọ mụshiru. Èpha unwanyi ono, ọ mụshiru ono bu Mahula; Nówa; HỌgula; Milika; mẹ Tíza. Zelofehadu bu nwatibe Hefa; Hefa aburu nwatibe Gíledu; Gíledu aburu nwatibe Makiru; Makiru aburu nwatibe Manáse. ⁴ Ya ndono; unwanyi ono abya awụ-kfube onye achijeru Nchileke ẹja, bu Eliyéza; mẹ Jóshuwa Nunu; mẹ ndu ishi; je asụ èphe: “Lẹ Ojejoje sụkwaru Mósísu t'ò wẹe èphe alì ẹge a wẹru

unwunne ɛphe ndu k'unwoke.” To du iya bu; Jóshuwa abya emee ɛge Ojejoje kfulu; woru alì wɛ ɛphe ɛge a wɛru unwunne ɛphe ndu ophu. ⁵ Ndu ikfu Manáse b'a wɛru ɛzo alì iri; a gufukwa Giledu; mɛ Báshanu, bu ophu nɔ l'ɛzo ɛnyanwu-ahata ɛnyimu Jódanu; ⁶ kɛ l'unwegirima unwanyi Manáse ono b'e kevuru ókè-alì ɛge e kevuru unwunne ɛphe ndu k'unwoke. Alì Giledu b'a wɛru ndu ikfu Manáse ndu ophu.

⁷ Alì ndu Manáse shi l'ókè-alì ndu ikfu Ásha nɔ je akpaa lɛ Mikumetatu l'ɛzo ɛnyanwu-ahata Shékemu. Alì ono shi l'ɛke ono kwasɛru ɛzo oħuda; keta ndu bu lɛ Enu Tapúwa yeru iya. ⁸ Tapúwa mgburumgburu bu kɛ ndu Manáse. Obenu lɛ Tapúwa gɛdegede l'ókè-alì ndu Manáse bu alì kɛ ndu Ífuremu b'ɔ laru. ⁹ Alì ono eshi l'ɛke ono nɔ kwasɛru ɛzo oħuda lufu lɛ nsuda nggele Kana. O nweru mkpukpu olemole, nɔ l'ɛzo oħuda nggele ono, bu kɛ ndu ikfu Ífuremu. O lɛ mkpukpu olemole ono bɛ yɛle kɛ ndu ikfu Manáse nɔgbaberu. Ókè-alì ndu ikfu Manáse shi l'ɛke ono lufu l'ɛzo isheli nggele ono je etsube l'eze ɛnyimu. ¹⁰ Alì ono l'ɛzo oħuda nggele ono bu kɛ ndu ikfu Ífuremu; ɛzo isheli iya aburu kɛ ndu ikfu Manáse. Ókè iya kɛ ndu ikfu Manáse ruru eze ɛnyimu; bya ejerukwaaphu l'ókè-alì kɛ ndu Ásha l'ɛzo isheli iya; bya ejerukwaaphu l'alì kɛ ndu Ísaka l'ɛzo ɛnyanwu-ahata iya.

¹¹ L'ime alì kɛ ndu ikfu Ísaka; mɛ kɛ ndu ikfu

Ásha b'o nweru mkpukpu olemole, bu ke ndu ikfu Manáse, bu iya bu: Bétu-Shanu; Ibulamu; mekwaphu ndu ke Dọọ yele Énu-Dọọ; Ténaku; ọwaa Megido; me mbukobe mbukobe, no-pheru iya mgburumgburu. (Mkpukpu ophu kwe k'eto le mkpukpu ono, a gushiru ono bu Nafotu.)

12 Obenu le ndu ikfu Manáse ta dudu ike chifu ndu Kénanu, bu le mkpukpu ono; kele ndu Kénanu kwefuru ike l'ephe ta alufudu l'alì ono.

13 Ole a nonyaaru; ndu Ízurelu abya akapyabe ndu Kénanu ekuku; bya eyebuta ephe; ephe ejelahaaru ephe ozi mkpo-nyi-nya. Obenu l'ephe ta chifukwanu ephe.

14 Ya ndono; yo be ujiku lanu; ndu ikfu ke Jósefu awu-kfu Jóshuwa; je asu iya: “?Nanu ege o du b'o bu nwalì lanu, a turu enwa wee ephe; me nwalì lanu odo b'a nuru ephe; l'ephebe ndu Nchileke goru onu-oma; ephe azaa l'igwe ege-a?”

15 Jóshuwa asu ephe: “O -buru l'unu ha l'igwe; k'ophu bu l'alì ugvu Ifuremu hanuka unu nwanshi; unu je asua oswa l'alì ndu Pérezu; me ke ndu Réfa yefua ya!”

16 Ndu ikfu Jósefu asu iya: “L'ugvu ono te edzukwa ephe; odo bu le ndu Kénanu, bu le nsuda nsuda, no l'iku eke ono bu ndu nwetsuaru ugbo-inya, e meru l'igwe; mbu ndu, bu le Bétu-Shanu; me ndu, butsua le mbukobe l'eke ono; me le ndu ophu bu le nsuda Jézerilu.”

17 Jóshuwa asu ndu ikfu Jósefu, bu iya bu ndu Ifuremu; me ndu Manáse: “Unu ha l'igwe

nshinu; bya eshihukwaphu ike; ẹ tọ bụdu ókè-alì lanụ nwenkinyi bẹ aa-wẹ unu. ¹⁸ Ugvu ono, bụ ọswa ono a-bufukwaaphu nk'unu. Unu súa ya jeye l'ẹke ókè iya jeberu t'ọ bụkotaru nk'unu. A makwaru-a lẹ ndu Kénanu nweru ụgbo-inya, e meru l'ígwè; agburu-ẹhu anọdu ẹphe; obenu l'unu a-dụ-a ike chishia ẹphe l'ẹke ono!”

18

Aawashifua alì ophu phọduru nụ

¹ Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha abya edzukoo lẹ Sháyilo; woru Ụlo-Ékwà Ndzuko ẹphe gwube. Alì ono l'ọ ha bẹ ẹphe lụtaru; ² ọbule ndu ikfu Ízurelụ ụzo ẹsaa te nwedua òkè-alì, ẹphe hataru.

³ Tọ dụ iya bụ; Jóshuwa asụ ndu Ízurelụ: “?Bụ teke ngunu meru; tẹmanu unu atụgbua je aluta alì ono, Ojejoje, bụ Nchileke kẹ nna unu oche pẹ nuru unu ono?” ⁴ Sụ ẹphe: “Ngwaa! T'iphe, bụ ikfu nonu fọta unwoke ẹto ẹto t'ẹphe bya tẹ ya zia ẹphe t'ẹphe je agbaphee alì ono; k'ophu ẹphe e-de iya l'ẹkwo ẹge alì ono gbaru; mẹ ẹge ee-shi kee ya t'ọ bụgbaaru òkè-iphe ẹphe. Teke ẹphe metsuaru ẹge ono t'ẹphe byakfuta iya. ⁵ Unu e-ke alì ono ụzo ẹsaa. Ndu ikfu Júda e-buru l'alì ophu a wẹru ẹphe l'ụzo ọhuda. Ndu ikfu Jósefu eburu l'ophu a wẹru ẹphe l'ụzo isheli. ⁶ Teke unu detsuaru ẹge ókè-alì ẹsaa ono gbaru l'ẹkwo; unu ewotaru iya ẹya tẹ ya tẹaru iya unu ẹnwa l'ifu Ojejoje, bụ Nchileke ayi. ⁷ Ndu ikfu Lívayi te etsokwa unu hata òkè-alì; kẹ l'ẹja, ẹphe achijeru Nchileke bẹ bụwa òkè-iphe nk'ẹphe. Ndu kẹ

ikfu Gádu; ndu ikfu Rúbenu; me le nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse be hatawaru ali nk'ẹphe l'uzo ẹnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu. O bu nwozi Ojejoje; mbu Mósisu be weru ẹphe ali nk'ẹphe.”

⁸ Unwoke ono awufudelephu t'ẹphe je akpaa okè-ali ono; Jóshuwa anmaaru iya ẹphe kungu; su ẹphe: “Unu tugbua je etsophee ali ono mgburumburu; maru ẹge o gbaru; dee ẹge o gbaru l'ẹkwo. Teke unu detsuaru iya; unu ewotaru iya ẹya le Sháyilo; te ya nodu le Sháyilo l'ẹke-a tɔaru iya unu ẹnwa l'ifu Ojejoje.” ⁹ To du iya bu; unwoke ono awufu; je atuko ali ono jekota. Ẹphe etsoo ali ono le mkpukpu le mkpukpu; kee ya uzo ẹsaa; bya edekota ẹge o du l'ẹkwo agwogwo. Ẹphe emetsua; gude iya lakfu Jóshuwa l'odu ẹphe le Sháyilo. ¹⁰ Jóshuwa abya atɔaru ẹphe ẹnwa l'ifu Ojejoje le Sháyilo; nodu l'ẹke ono keshiaru ndu Izurelu ali ono l'ikfu l'ikfu.

Ali ndu ikfu Bénjaminu

¹¹ A bya atɔa ẹnwa ono; yo daaru ndu ikfu Bénjaminu l'unwunna l'unwunna. Ali ophu, a weru ẹphe no le mgbaku ali ndu ikfu Júda yeke ke ndu ikfu Joséfu.

¹² L'uzo iya k'isheli be ẹke okè-ali ẹphe duberu bu le Ẹnyimu Jódanu; tugbua shia nyiru ẹhu l'uzo isheli Jériko kwaseru uzo ẹnyanwu-ariba; bahu l'ali ugvu; shiwaru ẹke ono phefu l'echi-egu Bétu-Avenu. ¹³ Yo shi l'ẹke ono swee uzo ohuda ugvu Luzu, bu iya bu Bételu; bya atugbua Atarotu Ada l'eli ugvu, no le Bétu-Horonu ophu no l'uzo nsuda.

14 Ókè-alì ono shikwaphu l'ugvu, cheberu ifu lẹ Bétu-Horonu l'uzo nsuda; swia ya l'uzo ohuda; kwaseru uzo enyanwu-ariba bya alufuta lẹ Kiriyatu Bálu, bu iya bu Kiriyatu-Jerimu, bu mkpukpu, no l'alì ndu ikfu Júda. Ono bu ókè-alì ndu ikfu Bénjaminu l'uzo enyanwu-ariba.

15 A bya l'uzo ohuda be alì ephe shi l'azu Kiriyatu-Jerimu l'uzo enyanwu-ariba; tugbua lufu l'iku nwogvu Nefutowa. 16 Ókè-alì ono abya eshi l'ẹke ono nyiru ẹhu l'okpa ugvu, no ghaa ifu lẹ nsuda Hínomu; mbu l'uzo isheli nsuda Réfa. Yo tugbua nsuda Hínomu, no l'uzo ohuda ugvu Jebusu; je alufu lẹ Enu-Rogelu. 17 Yo shi l'ẹke ono ji-zia uzo isheli; lufu lẹ Enu Shemeshi; jewaru ege ono je alufu lẹ Gelilotu, no chebe ifu l'e gude ala Aduminu; shi l'ẹke ono gbafu lẹ Mkpuma Bohanu. Bohanu ono bu nwatibe Rúbenu. 18 Yo shikwaphu l'ẹke ono nyiru ẹhu lẹ nsuda-nsuda uzo isheli Bétu-Araba; bya eshia bahu lẹ Araba; 19 bya eshia nsuda-nsuda uzo isheli Bétu-Hogula; shi l'ẹke ono bya ebufuta l'uzo isheli ẹke eze Enyimu Únú; l'ẹke, Enyimu Jódanu atsoba l'uzo ohuda. Ono bu ókè-alì ndu ikfu Bénjaminu l'uzo ohuda iya.

20 L'uzo enyanwu-ahata bu Enyimu Jódanu bu ókè iya. Ono bu ókè ẹke alì ndu ikfu Bénjaminu kparu l'unwunna l'unwunna gbaa mgburumgburu.

21 Owaa mkpukpu, a weru ndu ikfu Bénjaminu l'unwunna l'unwunna: Jériko; Bétu-Hogula; Emeku Kezizu; 22 Bétu-Araba; Zemarayimu; Bételu; 23 Avimu; Para; Ofura;

²⁴ Kefa; Amoni; Ofuni; me Géba. Iphe, o du bu mkpukpu iri l'èbo; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu.

²⁵ Mkpukpu odo, a nushiru ndu ikfu Bénjaminu bu: Gíbiyonu; Ráma; Berotu; ²⁶ Mízupa; Kefira; Moza; ²⁷ Rekemu; Ipelu; Tarala; ²⁸ Zela; Helefu; me le mkpukpu ndu Jebusu, bu iya bu Jerúsalemu; Gíbiya; me Kiriyatu. Iphe, o du bu mkpukpu iri l'eno; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu.

Ono bu ali, a weru ndu ikfu Bénjaminu l'unwunna l'unwunna.

19

Ali ndu ikfu Símiyonu

¹ A bya atua enwa k'èbo; yo daaru ndu ikfu Símiyonu l'unwunna l'unwunna. Okè-ali, a weru ephe no l'ime ali ndu Júda.

² Mkpukpu, tso l'ophu a weru ephe bu: Besheba, bu iya bu Sheba; Molada; ³ Haza-Shuwalu; Bala; Ezemu; ⁴ Elutoladu; Betulu; Homa; ⁵ Zikulagu; Bétu-Makabotu; Haza Susa; ⁶ Bétu-Lebawotu; me Sharuhenu. Iphe, o du bu mkpukpu iri l'eto; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu.

⁷ Mkpukpu odo, tsokwaphu l'ali ndu ikfu Símiyonu bu: Ayinu; Rimonu; Eta; me Áshanu. Iphe, o du bu mkpukpu eno; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu; ⁸ mewaru iphe bu unwu mkpukpu odo, no-pheru iphe, bu mkpukpu ono, a gushiru ono mgburumburu;

je akpaa lẹ Belatu-Biye, bu iya bu Ráma l'uzo ọhuda.

Ono bu ẹke, a wẹru ndu ikfu Símiyọnu l'unwunna l'unwunna t'ọ buru ókè-alì ẹphe. ⁹ Alì kẹ ndu ikfu Símiyọnu pẹ ono b'e shi l'alì ọphu a nuru ndu Júda wata; kẹ l'alì a wẹru ndu ikfu Júda kariru ẹphe ẹka; ẹphe ta du ike buchia ya. Ọ bu iya meru iphe e shi l'alì ndu Júda ono wẹ ndu ikfu kẹ Símiyọnu.

Alì ndu ikfu Zébulọnu

¹⁰ A bya atọ ẹnwa k'ẹto; yọ daaru ndu ikfu Zébulọnu l'unwunna l'unwunna. Ókè-alì nk'ẹphe kparu lẹ Sarídi. ¹¹ O shi l'ẹke ono kwasẹru ọzo ẹnyanwu-arìba Mára; shia je anyiru ẹhu lẹ Dabeshetu; bya anọ ẹge ono jeye lẹ nggele, nọ l'uzo Jókuníyamu. ¹² Lẹ Sarídi b'ọ swiru iya l'uzo ẹnyanwu-ahata; je eshia ókè-alì mkpukpu Kisolotu Tábo; shiwaru l'ẹke ono nọ jeye lẹ Daberatu; gbafuwaru Jafiya; ¹³ bya eshi ẹke ono kwasẹru ọzo ẹnyanwu-ahata lufu Gatu Hefa; mẹ Etu Kazinu; bya ebufuta lẹ Rimonu; bya aji-zia jeshia Neya. ¹⁴ Yo rua ẹke ono; ghajia kwasẹru ọzo isheli lufu Hanatonu; je akpaa lẹ nsuda Ifuta Flu. ¹⁵ Mkpukpu ndu ọdo, tso l'alì ndu ikfu Zébulọnu ono bu Katatu; Nahalalu; Shimuronu; Idala; mẹ Bétulehemu. Iphe, ọ kpakọta du bu mkpukpu iri l'ẹbo; ọwaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu.

¹⁶ Mkpukpu ono l'ọ ha yele unwu ibiribe mkpukpu ono, tso iya nu ono tuko buru ókè-iphe ndu ikfu Zébulọnu l'unwunna l'unwunna.

Alì ndu ikfu Ísaka

¹⁷ A bya aṭa ɛnwa k'ɛno; yɔ daaru ndu ikfu Ísaka l'unwunna l'unwunna. ¹⁸ Mkp̣kpu, nɔ l'alì ɔphu a wɛru ɛphe bu:

Jézerilu; Kesulotu; Shúnemu; ¹⁹ Hafarayimu; Shiyonu; Anaharatu; ²⁰ Rabiti; Kishonu; Ebezu; ²¹ Remetu; Enu Ganimu; Enu Hadahu; mɛ Bétu-Pazɛzu. ²² Ókè-alì iya rutsuaru Tábo; Shahazuma; mɛ Bétu-Shemeshi; shi l'ɛke ono lufu lɛ ɛnyimu Jódanu. Iphe, ɔ kpakota du bu mkp̣kpu iri l'ishingu; ɔwaa unwu mkp̣kpu, gbaru iya mgburumgburu.

²³ Mkp̣kpu ono yɛle unwu mkp̣kpu ono l'ɔ ha tuko buru kɛ ndu ikfu Ísaka l'unwunna l'unwunna.

Alì ndu ikfu Ásha

²⁴ A bya aṭa ɛnwa k'ise; yɔ daaru ndu ikfu Ásha l'unwunna l'unwunna. ²⁵ Mkp̣kpu, nɔ l'alì ɔphu a wɛru ɛphe bu:

Hɛlukatu; Hali; Bétenu; Akushafu; ²⁶ Alameleku; Ámadu; mɛ Mishalu. Eke a kparu ókè-alì ɔbu l'uzo ɛnyanwu-ariba bu ugvu Kamɛlu; mɛ Shihɔ Libinatu. ²⁷ Yɔ bya aswĩa ya l'uzo ɛnyanwu-ahata shia Bétu-Dagonu; bya anyiru ɛhu l'alì ndu ikfu Zébulonu; mɛ nsuda Ifuta ɛlu; bya eshi l'ɛke ono kwasɛru uzo ɔhuda jeye lɛ Bétu-Emeku; mɛ Niyɛlu; bya eswee Kabulu l'uzo ɛka-ibyita. ²⁸ Yɔ tugbua ɛge ono shia Abudonu; Rehobu; Hamonu; Kana; jeye yo rua eze mkp̣kpu ono; mbu Sayidonu. ²⁹ Ókè-alì ono abya eshi l'ɛke ono lasha azu kwasɛru

uzo Ráma; bya erua Táya, bu mkpukpu, a kpuphetaru upho-mkpuma iya mgburumgburu. Yò bya eshi l'èke ono swia ya lè Hosa; je ephefu l'eze enyimu. Mkpukpu, notsua l'alì ono bu Mahalabu; Akuzibu; ³⁰ Uma; Afeku; mē Rehobu. Iphe, o kpakota du bu ukporo mkpukpu lè mkpukpu labu; yeru unwu ibiribe mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

³¹ Mkpukpu ono l'ò ha yele unwu ibiribe mkpukpu ono, tso iya nu ono l'ò ha chiko buru okè-iphe ndu ikfu Ásha l'unwunna l'unwunna.

Alì ndu ikfu Náfutali

³² A byakwa atua enwa k'ishingu; yò daaru ndu ikfu Náfutali l'unwunna l'unwunna.

³³ Okè-alì ephe shi lè Helefu; mē l'iku eze oshi Zanimu; swee Adami Nekebu; mē lè Jabunilu; shi l'èke ono lufu Lakumu; kwaseru ege ono jeye lè Enyimu Jòdanu. ³⁴ Okè-alì ono abya eshia uzo enyanwu-ariba lashia Azunotu-Tábo; shia eke ono lufuta lè Hukoku. Yò bya anyiru ehu l'alì ndu ikfu Zébulonu l'uzo ohuda; mē kè ndu Ásha l'uzo enyanwu-ariba; mē Enyimu Jòdanu l'uzo enyanwu-ahata. ³⁵ Mkpukpu mkpukpu, nò l'alì ndu ikfu Náfutali ndu ophu, a kpuphetaru upho-mkpuma iya mgburumgburu bu: Zidimu; Zeru; Hámatu; Rakatu; Kíneretu; ³⁶ Adama; Ráma; Házo; ³⁷ Kedeshi; Edereyi; Enu-Házo; ³⁸ Yironu; Mìgudalu Elu; Horemu; Bétu-Anatu; mē Bétu-Shemeshi. Iphe, o kpakota du bu mkpukpu iri lè tete; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

³⁹ Mkpukpu ono l'ò ha; yeru unwu ibiribe mkpukpu ono, gbaru iya mgburumburu ono l'ò ha tuko buru okè-alì ndu ikfu Náfutali l'unwunna l'unwunna.

Alì ndu ikfu Dánu

⁴⁰ Tò dù iya bù; a bya atua enwa k'èsa; yò daaru ndu ikfu Dánu l'unwunna l'unwunna.

⁴¹ Mkpukpu ndu ophu, nò l'alì ophu a wèru ephe bù:

Zora; Eshutawolu; Iru Shemeshi;
⁴² Shalubimu; Ajalonu; Itula; ⁴³ Elonu; Timína;
 Ékuronu; ⁴⁴ Eluteke; Gibétonu; Belatu; ⁴⁵ Jéhudu;
 Bene-Béraku; Gatù-Rimonu; ⁴⁶ Mejakonu;
 mekwaphu Rakonu; yeru alì ophu, nò ghaa ifu lè Jòpa.

⁴⁷ O�e o tsuru ndu ikfu Dánu l'èhu oluta alì nk'ephe. Tò dù iya bù; ephe atugbua je etso ndu Leshemu ogu; lù-gbua ephe; bya atuko ephe gbushia; naa ephe alì obu buru. Ephe eje eburu lè Leshemu; woru mkpukpu ono gaa ochechoroche ephe, bù iya bù Danu.

⁴⁸ Mkpukpu ono l'ò ha; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu achiko bukotaru okè-alì ndu ikfu Dánu l'unwunna l'unwunna.

Alì Jóshuwa

⁴⁹ A tų-getsulephu enwa; keshia alì ono l'oruberu iya; ndu Ízurelu abya eshi l'oke iya nk'ephe wèe Jóshuwa Nunu alì t'ò buru okè-iphè iya. ⁵⁰ Yò bųleruphu ege Ojejoje tųru ephe l'ekemu t'ephe mee ya; bè ephe meru iya. Mkpukpu eke o tųru eka; sų t'a nų iya bè ephe nųru iya. Mkpukpu, ephe nųru iya bù Timínátu

Séra, nọ l'alì ugvu Ífuremu. Yọ bya akpu-kwazi mkpukpu ono buru.

⁵¹ Alì ono l'ọ ha bẹ Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; mę Jóshuwa Nunu; mę lẹ ndu ishi ndu Ízurelu l'ikfu l'ikfu nọdu l'ifu Nchileke lẹ Sháyilo; l'ọnu ẹke eeshije abata lẹ Ụlọ-Ékwà Ndzuko tụa ẹnwa gude washịaru iya ndu Ízurelu. Yọ buru ẹge ono bẹ ẹphe keru alì ono l'ọ ha; jeye ẹphe ekegee iya.

20

Mkpukpu ishingu, bụ a -gbabe a dzuru
(*Ógú 35:9-34; Dít 4:41-43; 19:1-13*)

¹ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje asụ Jóshuwa ² t'ọ kfuru ndu Ízurelu t'ẹphe fọta mkpukpu mkpukpu, bụ a -gbabe; a dzuru, bụ iya bụ ẹge ono, ya shi l'ọnu Mosisu kfuru ẹphe ono; ³ k'ọphu bụ: o -nwejeru onye gburu madzụ l'ẹ b'ọ ma amama; t'ọ gbaru laa ẹke ono je ezee ndzụ; shi ẹge ono nahụ ụgwo ọchi onye ono, o gburu ono.

⁴ “Onye ọbu -rulephu l'ọnu obu-edukfu mkpukpu ono; t'ọ vudokwa l'ẹke ono dooru ndu bụ ọgurennya mkpukpu ono iphe, dakfutaru iya nụ. Ọ bụ ndu bụ ọgurennya ono e-duta iya duba lẹ mkpukpu ono; wẹe ya alì t'ẹphe l'iya buru. ⁵ Ọ -buru l'ọ onye ono, eme tẹ ya gwata iya ụgwo ọchi ono chịru iya bya; tẹ ndu bụ ọgurennya mkpukpu ono ba ahakwaru iya onye ono, gbaru ọso ndzụ ono; kẹ l'ẹ to lebezidu ẹnnya gbua onye ono; ọphu ọ bụdu l'okfu, shi adahawaru yẹle onye ọbu. ⁶ Onye ono e-bu lẹ

mkpukpu ono jeye teke oo-vudo l'ifu oha; ephe ekpee ya ikpe. Yo bukwaaphu l'eke ono jeye teke onye achiru Nchileke eja teke ono a-nwuhu. O bu teke ono be o-laphu azu l'ufu iya, bu iya bu mkpukpu eke o shi gbaa oso ndzu ono.”

⁷ To du iya bu; ephe abya afota Kedeshi, no l'ali ugvu ndu Nafutali l'ali Galili; me Shékemu, no l'ali ugvu ndu Ifuremu; me Kiriyatu Aba, bu iya bu Héburonu, no l'ali ugvu ndu Júda. ⁸ E rua l'uzo enyanwu-ahata Enyimu Jódanu; mbu swanmangu ali, nokota l'eli ugvu l'echi-egu l'uzo enyanwu-ahata Jéríko; ephe afota Beza l'ali ndu ikfu Rúbenu; Rámotu le Gíledu l'ali ndu ikfu Gádu; me Gólanu, no le Báshanu l'ali ndu ikfu Manáse. ⁹ Mkpukpu ono l'o ha b'a fotaru doberu ndu Ízurelu; me ndu bu mbyamumba; t'onye gbujeru madzu le b'o ma amama; gbaru laa eke ono je ezee ndzu; shi ege ono nahu ugwo ochi onye ono, o gburu ono; gbururu jeye teke oo-vudo l'ifu oha t'e kpee ya ikpe.

21

Mkpukpu ndu Lívayi

¹ Ya ndono; ndu bugbaa ishi l'enya ufu ndu ikfu Lívayi abyakfutashia Eliyéza, bu onye achijeru Nchileke eja; me Jóshuwa Nunu; me ndu, bugbaa ishi l'enya ufu ndu ikfu Ízurelu l'ephe ha. ² Yo buru le Sháyilo l'ali Kénanu be ephe byakfutaru ephe; bya asu ephe: “Le Ojejoje shikwa l'onu Mósísu tua ekemu su t'a nutsua ephe mkpukpu eke ephe e-buru; me ali eke elu ephe a-noduje akpa nri.” ³ To du

iya bu; ndu Ízurelu abya emee ya ege Nchileke turu l'ekemu; bya eshi l'oke iya nk'ephe ketatsua mkpukpu; nu ndu ikfu Lívayi; nukwaphu ephe eke elu ephe a-noduje akpa nri.

⁴ Enwa ke mbu, e vuru uzo tua adaaru ndu ufu Kohatu l'unwunna l'unwunna. Ndu Lívayi ndu ophu bu ndibe Éronu, bu onye achijeru Nchileke eja b'a nuru mkpukpu iri l'eto, shi alì ndu ikfu Júda; ke ndu ikfu Símiyonu; me ke ndu ikfu Bénjaminu. ⁵ Ndu ufu Kohatu ndu ophu nanu b'a weru mkpukpu iri, shi l'alì ndu ikfu Ífuremu; ke ndu ikfu Dánu; me ke nkere-ebo ndu ikfu Manáse l'unwunna l'unwunna.

⁶ Ndu ufu Geshonu b'e shi l'alì ndu ikfu Ísaka; ke ndu ikfu Ásha; ke ndu ikfu Náfutali; me nkere-ebo ke ndu ikfu Manáse l'alì Báshanu we mkpukpu iri l'eto l'unwunna l'unwunna.

⁷ Ndu ufu Merari b'e shi l'alì ndu ikfu Rúbenu; ke ndu ikfu Gádu; me ke ndu ikfu Zébulonu we mkpukpu iri l'ebo l'unwunna l'unwunna.

⁸ Mkpukpu ono l'o ha; me eke, elu akpaje nri; be ndu Ízurelu wekotaru ndu ikfu Lívayi l'ege ono, Ojejoje shi l'onu Mósísu tua l'ekemu ono.

⁹⁻¹⁰ Owaa mkpukpu ophu e shi l'alì ke ndu ikfu Júda; me ke ndu ikfu Símiyonu we unwu Éronu, shi l'unwunna Kohatu, bu ndu ikfu Lívayi. Iphe, kparu iphe, a weru ephe alì ono bu l'enwa ke odungu bu ephe b'o daru.

¹¹ Mkpukpu ndu ophu a weshiru ephe bu: Kiriyatu Aruba, bu iya bu Héburonu ye eke, elu ephe a-kpaje nri, no-pheru iya mgburumgburu. Héburonu ono no l'alì ugvu ndu Júda.

Aruba bu nna oche Anaku. ¹² Obenu l'ophu, bu egu; me mpukpku, no-pheru ono mgburumgburu be ephe nuru Kalebu Jefune t'o buru okeliphe iya.

¹³ Unwu ke Eronu, bu onye achijeru Nchileke aja b'a weru mpukpku Heburonu t'o buru mpukpku eke onye gburu ochi a-gbajeru laa je anodu. Mpukpku ndu odo, tso iya bu Libina; ¹⁴ Jatiru; Eshitemowa; ¹⁵ Holonu; Debi; ¹⁶ Ayinu; Juta; me Betu-Shemeshi yele eke elu akpaje nri, nokota iya nu. Mpukpku tete b'a wataru l'ali ke du ikfu labu ono.

¹⁷ A bya l'ali ke ndu ikfu Benjaminu bya awee ephe Gibiyonu; Geba; ¹⁸ Anatotu; me Alumu; mekwaphu eke, elu ephe a-kpaje nri, nokota iya nu. Iphe, o du bu mpukpku eno.

¹⁹ Mpukpku, a weshiru ndu achijeru Nchileke aja, bu iya bu unwu Eronu du iri l'eto; yeru eke elu ephe a-kpaje nri.

²⁰ Ndu ufu Kohatu, shi l'ikfu Livayi ndu ophu phoduru nu b'a wataru mpukpku olemole l'ali ke ndu ikfu Ifuremu nu.

²¹ Eke, a nuru ephe bu Shekemu l'ali ugu Ifuremu. Shekemu ono tso le mpukpku, onye gburu ochi a-gbajeru laa je anodu zeeru ndzu. Eke odo, a nuru ephe bu Geza; ²² Kibuzayimu; me le Betu-Horonu; yeru eke elu ephe a-kpaje nri, no-pheru iya mgburumgburu. Iphe, o du bu mpukpku eno.

²³ Mpukpku ndu ophu e shi l'ali ndu ikfu Danu nu ephe bu Eluteke; Gibetonu; ²⁴ Ajalonu;

mèkwaphu Gatụ-Rimọnu yẹle ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumgburu. Iphe, ọ dū bụ mkpụkpu ẹno.

²⁵ Mkpụkpu ndu ọphụ e shi lẹ nkere-ẹbo ikfu Manáse nū ẹphe bụ: Ténaku; mẹ Gatụ-Rimọnu; yeru ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumgburu. Iphe, ọ dū bụ mkpụkpu labụ.

²⁶ Mkpụkpu iri ono yẹle ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri ono b'a nụkotaru ndu ufu Kohatu ndu ọphụ phọduru nū.

²⁷ A bya lẹ ndu ufu Geshonu, bukwapu ndu ikfu Lívayi. Mkpụkpu, a nūru ẹphebedua bụ mkpụkpu ndu ọphụ shi lẹ nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse.

Ẹke, a nūru ẹphe bụ Gólanu l'alị Báshanu ẹke onye gburu ọchi a-gbajẹru laa je anọdu; nufukwapu ẹphe Be Eshutara; yeru ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumgburu. Iphe, ọ dū bụ mkpụkpu labụ.

²⁸ Ẹke ọphụ e shi l'alị kẹ ndu ikfu Ísaka nū ẹphe bụ: Kishonu; Daberatu; ²⁹ Jamútu; mèkwaphu Enu Ganimu; yeru ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumgburu. Iphe, ọ dū bụ mkpụkpu ẹno.

³⁰ Ẹke ọphụ e shi l'alị ndu ikfu Ásha nū ẹphe bụ: Mishalu; Abudonu; ³¹ Helukatu; Rehobu; mẹ ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumgburu. Iphe, ọ dū bụ mkpụkpu ẹno.

³² Ẹke ọphụ e shi l'alị ndu ikfu Náfutali nū ẹphe bụ: Kedeshi, nọ l'alị Gálili t'ọ bụru ẹke onye gburu ọchi a-gbajẹru laa je anọdu. A nụkwaruphu ẹphe Hamotu Doo; Katanu; yeru

ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumburu. Iphe, ọ dụ bụ mkpụkpu ẹto.

³³ Mkpako mkpụkpu, a nuru ndu ufu Geshonu chiko dụ iri l'eto; yeru ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumburu.

³⁴ A bya lẹ ndu ikfu Lívayi ndu ophu phoduru nụ, bụ iya bụ ndu ufu Merari.

E shi l'alị kẹ ndu ikfu Zébulonu nụ ẹphe Jokuníyamu; Kata; ³⁵ Dìmuna; mękwaphu Nahalalu; yeru ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumburu. Iphe, ọ dụ bụ mkpụkpu ẹno.

³⁶ Ẹke, e shi l'alị ndu ikfu Rúbenu nụ ẹphe bụ: Beza; Jahazu; ³⁷ Kedemotu; mękwaphu Mefatu; yeru ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumburu. Iphe, ọ dụ bụ mkpụkpu ẹno.

³⁸ Ẹke, e shi l'alị kẹ ndu ikfu Gádu nụ ẹphe bụ: Rámotu Giledu t'ọ buru ẹke onye gburu ochi agbajeru laa je anodu. A nukwaruphu ẹphe Mahanayimu; ³⁹ Hẹshibonu; mę Jáza; yeru ẹke elu ẹphe a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumburu. Iphe, ọ chiko dụ bụ mkpụkpu ẹno.

⁴⁰ Mkpako mkpụkpu, a wẹru ndu ufu Merari, tso l'ikfu Lívayi dụ iri l'ẹbo.

⁴¹ Mkpakota mkpụkpu, e shi l'alị ndu Ízurelu wẹ ndu ikfu Lívayi dụ ukporo mkpụkpu labu lẹ mkpụkpu ẹsato; yeru alị ẹke, elu ẹphe a-kpajẹ nri. ⁴² Iphe, bụ mkpụkpu ono l'ọ ha l'iche iche bẹ nwekotaru alị, gbaru iya mgburumburu ẹke elu a-kpajẹ nri.

⁴³ Tọ dụ iya bụ; lẹ Ojejoje anukota ndu Ízurelu alị ono, o riburu ndu ndiche ẹphe l'angu; lẹ ya a-nụ ẹphe ono. Ẹphe eje aluta alị ono buru. ⁴⁴ Ya

ndonon; Ojejoje emee; ephe atufu ume; tusaru ephe, bu iphe, o kweru ndiche ephe ukwa le ya e-meru ephe. E to duhedu ndu ohogu ephe, dukwaduru ike ogbaberu ephe; kele Ojejoje nwukotawaru ndu ohogu ephe ono nu ephe. ⁴⁵ E to nwedu ukwa oma ono, Ojejoje kweshiru ndu Izurelu ono, nweru m'oo nanu, e to meduru ephe. O mekotaru iya ephe lo ha.

22

Ikfu eto akwala l'ali nk'ephe l'uzo enyanwu-ahata.

¹ Ya ndono; Jóshuwa abya ekukoo ndu ikfu Rubenu; ndu ikfu Gádu; me nkere-epo ndu ikfu Manase; ² su ephe: "Nta-a be unu mekotawaru iphe, Mosisu, bu nwozi Ojejoje turu unu ekemu t'unu mee; bya anukotaru yebe Jóshuwa okfu l'iphe, bu iphe, ya ziru unu lo ha. ³ Eshinu ime teke ono jeye ntanu-a be unu ta gbadobua unwunna unu; enya erua unu ali; unu ejee ozi, Ojejoje ziru unu. ⁴ Nta-a, nchi duwa unwunna unu ndoo, bu iphe, Ojejoje, bu Nchileke unu kweru unu ukwa iya; bukwa t'unu lashiwaru l'ufu unu l'ali ono, Mosisu, bu nwozi Ojejoje nuru unu l'azu Enyimu Jodanu azu iya ophu ono. ⁵ Olobu; unu letakwa enya meje ekemu ono, Mosisu, bu nwozi Ojejoje turu nu unu ono, bu iya bu t'unu yeru Ojejoje, bu Nchileke unu obu; tsoje uzo iya; chikoje ekemu iya lo ha l'eme. Unu achiru ukfu kwee ya; gudeje obu unu lo ha l'ejeru iya ozi; gude ndzu unu lo ha l'abaru iya eja."

⁶ Jóshuwa abya agọoru ephe ọnu; sù ephe t'ephe lawaru. Ephe awúkahu lashia l'ufu ephe. ⁷ Nkere-ẹbo ikfu Manáse bẹ Mósísu wẹhawaru alì lẹ Báshanu. Nkere-ẹbo ọphu; ephe l'unwunna ephe b'ọ wẹru alì l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu l'uzo ẹnyanwu-arìba. Jóshuwa asù ephe t'ephe lawaru; bya agọoru ephe ọnu; ⁸ sù ephe: “Iphe, unu vu l'ala hakwa nshinu; yeru elu; mkpọla-ọcha; mkpọla-ododo; ope; ígwè; mẹwaru ẹkwa unu, zaru ntumatu. Tẹ unu l'unwunna unu kekwa iphe ono, unu kwaru l'ọkwata ono.”

⁹ Tọ dọ iya bụ; ndu Rúbenu; mẹ ndu Gádu; ephe lẹ nkere-ẹbo ndu Manáse ahaa ndu Ízurelu lẹ Sháyilo l'alì Kénanu; wufu lashia alì Gíledu, bụ alì nk'ephe, bụ iya bụ alì ono, Ojejoje turu ekemu; sù Mósísu t'ọ bụru nk'ephe ono.

¹⁰ Ya ndono; ephe ejee bya erua Gelilotu l'iku Ẹnyimu Jódanu l'alì Kénanu; ndu ikfu Rúbenu; ndu ikfu Gádu; mẹ lẹ nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse abya eworu ẹnya-ngweja, ha ẹjo nshinu kpua l'iku Ẹnyimu Jódanu l'ẹke ono. ¹¹ Tọ dọ iya bụ; ndu Ízurelu anulephu l'ephe kpuru ẹnya-ngweja lẹ Gelilotu, bụ ókè-alì Kénanu l'iku Ẹnyimu Jódanu l'azụ iya kẹ ndu Ízurelu; ¹² ndu Ízurelu l'ephe ha abya edzukobe lẹ Sháyilo t'ephe je etso ephe ọgu.

¹³ Tọ dọ iya bụ; ndu Ízurelu abya ezia Finehasu Eliyéza t'o je Gíledu; je aphụ ndu ikfu Rúbenu; ndu ikfu Gádu; mẹ lẹ nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse. Eliyéza phụ bụ onye achijeru Nchileke ẹja. ¹⁴ Ephe eyeru iya ndu ishi iri. Ụmadzu iri

ono shitsua l'ikfu ndu Ízurelu iche iche. Ephe l'ephe ha bukota ishi l'onu-ufu, dugbaa iche iche le Ízurelu.

¹⁵ Ephe erua Gíledu je jekfu ndu ikfu Rúbenu; ndu ikfu Gádu; me le nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse bya asu ephe: ¹⁶ “Ndibe Ojejoje l'ephe ha sukwaru: ‘?Nanu ege o du be unu mebyiru ekemu, Nchileke turu? Mbụ; ?bụ ngunu kparu iphe unu gharu Ojejoje azu je akpuru onwunu ẹnya-ngweja; shi ege ono kwefuru iya ikè? ¹⁷ ? Iphe ono, ephebe ndu Ízurelu meru le Peyo ono te edzudua to? Keshinu ono jeye nta-a be ephe te nwefukwaa onwephe l'iphe, du eji ono. O bu iphe, du eji ono kparu iphe iphe-ehuka-wa byakfutaru ndu Ízurelu. ¹⁸ ?Unu towaru nwehu alufu Ojejoje l'ehu to?

“ ‘Unu makwaru l'unu -kwefuru Ojejoje ikè ntanu-a; be ehu e-ghukwa Ojejoje eghughu teke o beru echile. ¹⁹ O -buru l'o du unu l'alì nk'unu b'e merushiru emerushi; unu alakfuta ayi l'alì ke Ojejoje l'azu iya-a; l'eke ulo-ekwa ke Ojejoje no t'ayi l'unu chiko buru. Unu ba kpushiru onwunu ẹnya-ngweja, e ta budu ẹnya-ngweja Ojejoje, bu Nchileke ayi; shi ege ono kwefuru Ojejoje; me ayibedua ikè. ²⁰ Teke ono, Ekanu Zera mebyiru ekemu, Ojejoje turu le k'iphe, duru iya nsọ ono; ?Ojejoje ta nubeduru ndu Ízurelu l'ephe ha oke ehu-eghughu iya to? E to bukwa yebedua nwenkinyi iya be nwuhuru nu l'okfu iphe ono.’ ”

²¹ To du iya bu; ndu ikfu Rúbenu; ndu ikfu Gádu; me le nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse asu ndu

ishì ndu Ízurèlu: ²² “Òkaribe, bu Nchileke; bya aburu Ojejoje! Òkaribe, bu Nchileke; bya aburu Ojejoje! Ò makotaru iphemiphe obule. T'unube ndu Ízurèlu makwaruphu! Ò -buru l'oo t'ayi kwefuru Ojejoje ikè; m'ò bu ege ee-me t'ayi ba nuru iya okfu be ayi gude kpua enya-ngweja-a; unu be edobekwa ayi ndzu ntanu. ²³ Odo bu; o -buru l'iphe, ayi gude kpua enya-ngweja k'eka ayi bu t'ayi shi ege ono lufu Ojejoje l'ehu; wata ogba ngweja-ukfuru; ngweja-nri; me le ngweja-ehu-agu; te Ojejoje l'onwiya jikwaa ayi iyeregede!”

²⁴ “Wawakwa! Iphe, kparu iphe ayi jeru okpu enya-ngweja ono kwa l'ayi tsuhuru egvu; l'ayi ta madu: ?unwu unu ta egbeshidu nu ujiku lanu; su l'e to nwe du iphe, jikoru ayi le Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurèlu? ²⁵ Unwegirima unu; ?ta asudunu le Ojejoje mewaru; okè ayi l'unu aburu le Enyimu Jodanu; l'ayibe ndu ikfu Rubenu; me ndu ikfu Gadu ta gbakwa le Ojejoje. E shi ege ono; unwu unu emee; unwu nk'ayi ababuhuru Ojejoje eja.

²⁶ “L'o kwa iya kparu iphe, ayi suru: ‘T'ayi kpu-le-e enya-ngweja. O le e to bukwanu eke ee-gwoje ngweja-ukfuru; m'ò bu ngweja odo.’

²⁷ Iphe, ayi gbe kpua ya kwa t'o buru iphe, aburu ekebe ayi l'unu; me ogo ophu no l'ifu; l'ayi e-gudeje ngweja-ukfuru; ngweja-ehu-agu; me le ngweja odo; baaru Ojejoje eja l'ulo iya, du nsò. T'e b'o dukwanu teke a nonyaa; unwegirima unu asu l'unwegirima nk'ayi ta gbadu le Ojejoje.

²⁸ “Ò bu iya meru iphe ayi suru: ‘A makwaru ama; l'ephe -nonyaaru; kfuaru ayibedua; m'ò

bù unwegirima ayi ẹge ono; t'ayi sukwanu ẹphe: T'ẹphe phukwa l'ẹnya-ngweja ophu yele ke Ojejoje bukwa nanu; mbu ophu nna ayi oche phe kpuru l'onwẹphe. L'ẹphe ta kpukwa iya t'ẹphe gwojeru iya Ojejoje ngweja-ukfuru; m'o bu ngweja odo; l'o kwa t'o buru iphe, a-ṣodu agbaru ayi l'unu ekebe.'

²⁹ “Tẹ Nchileke be ekwekwa t'ayi kwefuru Ojejoje ikè; ghaaru iya azu; je akpua ẹnya-ngweja-ukfuru odo; ngweja-nri; m'o bu ngweja odo; gbe haa ẹnya-ngweja Ojejoje, bu Nchileke ayi ono, no l'ifu ulo-ékwa iya ono.”

³⁰ Tọ du iya bu; Finehasu, bu onye achijeru Nchileke aja; me ndu ishi ndu Izurelu, bu ẹphe bu ndu ishi, shitsua l'unwunna ndu Izurelu anubebe iphe ono, ndu ikfu Rubenu; ndu ikfu Gadu; me ndu ikfu Manase kfuru ono; ẹhu atsọ ẹphe ẹna. ³¹ Ya ndono; Finehasu Eliyẹza asu ndu Rubenu; ndu Gadu; me ndu Manase: “Ntanu be ayi maru le Ojejoje no swiru ayi; ke l'unu te mebyidu ekemu Ojejoje. Nta-a be unu dzofuwaru ayibe ndu Izurelu t'e b'o du iphe Ojejoje e-me ayi.” Eliyẹza, bu nna Finehasu bu onye achijeru Nchileke aja.

³² To du iya bu; Finehasu Eliyẹza, bu onye achijeru Nchileke aja; me ndu ishi ono eshi l'ali Giledu eke ẹphe le ndu ikfu Rubenu; me ndu ikfu Gadu shi ṣodu ndzuko ono lashia Kėnanu; je akọoru ndu Izurelu ẹge ẹphe jeru iya. ³³ ẹhu atsọ ndu Izurelu ntumatu; l'ẹphe nṣsuaru ẹge ẹphe jeru iya. Ndu Izurelu abya ajaa Nchileke ajaja. ẹphe ekfubuhu ke oje otso ndu ikfu

Rúbènu; mę ndu ikfu Gádu oġu; mbu oġu, ęphe shi rukota ęhu t'ęphe je emebyishia alı ndu ikfu Rúbènu; mę kę ndu ikfu Gádu.

³⁴ Ndu ikfu Rúbènu; mę ndu ikfu Gádu abya eworu ępha ġua ęnya-ngweja ono. Iphe, ęphe ġuru iya bu: "Iphe, agbaru ayi ekebe lę Ojejoje bu Nchileke."

23

Ekpe, Jóshuwa eke anu ndu Ízurelu

¹ A nonyakpowaru lę Ojejoje metsuaru; ęhu adu ndu Ízurelu agu l'ęka ndu oġogu ęphe, gbaru ęphe mgburumburu; teke ono bę Jóshuwa kahwaru akahu; oġurenya iya aduwa nshinu. ² Yo kua ndu Ízurelu l'ęphe ha. O kuru ndu bu oġurenya ęphe; mę ndu ishi ęphe; ndu ikpe yele ndu odo, onu eru l'okfu; su ęphe: "Nta-a bę ya kahwaru; oġurenya iya ahawa nshinu. ³ Unu gudewa ęnya unu phu iphemiphe obule, Ojejoje, bu Nchileke unu meru iphe bu mbakeshi ono l'okfu ęhu unu. O bu Ojejoje ono, bu Nchileke unu ono bu onye lu-chitaru unu oġu. ⁴ Unu nyatakwa ęge ya gude washaru unu alı iphe bu mbakeshi ndu ophu, e ta alutadua l'oġu; mę alı ndu onanu, ya lutawaru ono; mbu alı ono, no lę mgbaku Ęnyimu Jodanu yele Oke Ęnyimu, no l'uzo ęnyanwu-arıba ono. ⁵ O bu Ojejoje, bu Nchileke unu l'onwiya bę a-chıfu ęphe l'alı ono. Oo-nwufu ęphe l'alı ono; unu anata iya ęphe; bu iya bu ęge Ojejoje, bu Nchileke unu kweru unu ukwa iya.

6 “O buphu t'òkpoma shia unu ike; ɛnya erua unu alì t'unu meje ekemu ono, e deru lẹ Ekwo Ekemu Mósisu ono. Unu ba ahakwa iya; melahaa iphe ọdo. 7 T'ẹ b'ọ dukwa iphe, unu l'ẹphe e-je emegba; mbụ iphe bụ mbakeshi ndu ọphu bunyabe unu. Unu ba akpo-kujekwa agwa ẹphe; ọphu unu 'egudejekwa ẹphe ria angu. Unu be ejejekwaru ẹphe ozi; ọphu unu 'abajekwaru ẹphe ẹja. 8 O bụ Ojejoje, bụ Nchileke bẹ unu a-chiru ẹka kwẹ; ẹge unu shi teke ẹ ta madu kwetata jeye nta-a.

9 “Ojejoje chishiru unu iphe bụ mbakeshi, hatsua nshinu; shihu ike. Keshinu ono jeye ntau-a ta dubua iphe bụ mbakeshi ono ọphu dujeru ike gbaberu unu. 10 Onye lanu l'ime unu aduje ike chikashia unu madzu ẹbo l'ukporo madzu iri; kele Ojejoje, bụ Nchileke unu anoduje aluru unu ọgu ẹge o kweru unu ukwa iya. 11 Oo ya bụ; t'ɛnya rukwaa unu alì t'unu yeru Ojejoje, bụ Nchileke unu obu.

12 “Olobu; ọ -buru l'unu nonyaaru; ghaaru iya azu; unu lẹ mbakeshi ndu owaa, a lu-phodoru-wa bya atugbabe; buru nanu; m'ọ kwanu l'unu l'ẹphe wataru olugba nwanyi; wata omegba iphemiphe obule; 13 unu makwaru amaru lẹ Ojejoje, bụ Nchileke unu ta achifuekwaru unu iphe bụ mbakeshi ono. Iphe, e-gbe mechia nu bụ l'ẹphe a-buru igbudu tupyabe unu; buru onya hata unu. Ẹphe a-buru echachi, ee-gude ahù unu ahùhù; buru ogvu; turu unu l'ɛnya gbururu jeye teke unu a-chiko buru kpurupyata l'egiri alì ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu nuru unu ono.

14 “Nta-a bẹ oge nka-ezekuna nk'iya ruwaru, bu iphe duru ndiphe l'ephe ha. Unu gudewa obu unu; mę uche unu maru l'ẹ tọ dudu ẹgiri iphe ono, Ojejoje, bu Nchileke unu kwekotaru unu ukwa iya ono, nweru ophu ẹ to medu. O tukowa ukwa ono l'o ha mekota. E tọ dudu m'oo nanu, o haru. 15 Ole o kwaphu ege ono, iphe, bu iphe, du mma, Ojejoje, bu Nchileke unu kwekotaru unu ukwa iya vukotaru ono; bukwaphu ege iphe, du eji ono, Ojejoje nmaru unu okwa iya ono a-vukota; jeye teke oo-me unu; unu aburu kpurupyata l'egiri ali-a, o nuru unu-a; 16 m'o buru l'unu dakaru ekemu, no l'ogbandzu ono, unu le Ojejoje gbaru ono. O -buru l'unu je ejelaaharu agwa ozi; balaaharu iya eja be Ojejoje a-nubekwaru unu oke ehu-eghughu iya. E tọ dukwa ege unu a-no-bebe; unu aburu kpurupyata l'egiri ali ono, Ojejoje nuru unu t'unu buru ono.”

24

Ojejoje nwenkinyi iya be ayi a-nodu ejeru ozi

1 Ya ndono; Jóshuwa abya ekukoo ikfu ndu Izurelu kpamukpamu; ephe edzukoo le Shékemu. Yo bya ekukoo ndu, bu ogurennya; ndu ishi; ndu ikpe; me ndu, notsua l'okwa le Izurelu; ephe edzua l'ifu Nchileke.

2 Jóshuwa asu ndu ono l'ephe ha: “Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Izurelu suru: ‘Le teke ndiche; be nna unu oche phe jeye le Tera, bu nna Ebirihamu; me Nahọ; shi buru le azu Enyimu Yufurétusu azu iya ophu; l'abaru agwa eja.

³ Obenu lẹ yẹbe Ojejoje dufutaru nna unu, bu Ébirihamu l'alì ono, nọ l'azụ ẹnyimu azụ iya ọphu ono; duta iya; yo jephekota alì Kénanu l'ọ ha; ya abya emee ya; yo nweru unwu l'igwe. Ya nuru iya Áyizaku; ⁴ Áyizaku amuta Jékọpu yẹle Iso. Ya eworu alì ugvu Séyi nù Íso; obenu lẹ Jékọpu; yẹle unwu iya laru Íjiputu.

⁵ “ Ya ezia Mósísi; mẹ Éronu; bya egude ẹphe mee tẹ iphe-ẹhuka dakfuta ndu Íjiputu; shi ẹge ono dufuta unu l'ẹke ono. ⁶ Teke ya shi lẹ Íjiputu dufuta nna unu phẹ bẹ ẹphe ruru eze ẹnyimu; ndu Íjiputu egudewa ugbo-inya; mẹ ndu agbaru iya inya l'achì ẹphe. Ẹphe achia ẹphe jeye lẹ Eze Ẹnyimu Uswe. ⁷ Obenu lẹ ndu Ízurelu rakuru Ojejoje; yo wota ọchi gude dokahu nna unu lẹ ndu Íjiputu. Ya mee eze ẹnyimu ono; yọ bya ekpua ẹphe; rigbushikota ẹphe. Unu egude ẹnya unu phukota iphe meru ndu Íjiputu. E metsua; unu eburu l'echi-ẹgu nọo ntumatu.

⁸ “ Ya duru unu jeye unu abata l'alì ndu Amọru, bu ndu shi buru l'uzo ẹnyanwu-ahata Ẹnyimu Jọdanu. Ẹphe abya etso unu ọgu. Ya eworu ẹphe nù unu; gbushia ẹphe; unu anaa ẹphe alì ẹphe; yọ buru nk'unu. ⁹ Teke ono, Balaku Zipo, bu eze ndu Móabu rụkotaru ẹhu t'ọ bya etso ndu Ízurelu ọgu ono; b'o ziru t'e je ekuaru iya Bélamu Beyọ t'ọ bya atua unu ọnu. ¹⁰ Obenu lẹ ya ta ngaduru Bélamu nchì. Ọo ya kparu iphe, ọ wataru unu ọgoru ọnu; ọ -gọ-gee ya; yọ gọkwase iya. Ya eshi ẹge ono nafuta unu l'ẹka iya.

11 “Tò dù iya bụ; unu adaa Ẹnyimu Jódanu; bya erua Jéríko. Ndu Jéríko etso unu ọgu, bụ iya bụ ẹge ndu Amọru; ndu Pérezu; ndu Kénanu; ndu Hetu; ndu Gigashi; ndu Hevu; mękwaphu ndu Jebusu tsokwaruphu unu. Obenu lẹ ya nwuru ẹphe nù unu. ¹² Ya ziru evu-enyi; yo vuta ọzo je achishiaru unu ẹphe; mbụ je akpaa lẹ ndu eze labụ, shi achị ndu Amọru. Alụ-gbu, unu lụ-gburu ẹphe te shikwa l'ogu-mbeke unu; m'ọ bụ l'akfụ unu. ¹³ Ya nuru unu alị, unu te sedu ẹza iya; nù unu mkpụkpụ, unu te gudedu ẹka unu kpua. Unu eburu iya; l'eri iphe, shi lẹ mgbo vayinu, unu ẹ ta kọdu; l'eri iphe, shi l'oshi olivu, unu te eyedu.’

14 “Nta-a kwa t'unu tsuje Ojejoje egvu; unu egude ire-lanụ l'abaru iya ẹja. Unu tufashikota nte, nna unu oche phẹ shi agwajẹ l'azụ Ẹnyimu Yufurétusu azụ iya ọphu; mę ọphu ẹphe shi agwajẹ l'alị Íjiputu; wata ojeru Ojejoje ozi. ¹⁵ Ọle; ọ -buru l'ọ jeru Ojejoje ozi dù unu ẹji; ọo ya bụ; t'unu hata onye ọphu unu a-nọdu ejeru ozi ntanụ-a. Ọ -buru agwa, nna unu oche phẹ shi baaru ẹja l'azụ ẹnyimu; unu ahata iya. Ọ -buru agwa kẹ ndu Amọru, bụ ndu ọphu shi buru l'ẹke-a, unu bu-a; unu ahata iya. Obenu lẹ yẹbe Jóshuwa yẹle ndibe iya l'ẹphe ha kwa Ojejoje bẹ ẹphe a-nọdu ejeru ozi.”

16 Ndu Ízurelụ achiko zụa; sụ: “Tụswekwa! Tẹ Nchileke be ekwekwa t'ẹphe haa Ojejoje; balahaaru agwa ọdo ẹja. ¹⁷ Ọ bụ Ojejoje, bụ Nchileke gẹdegede, bụ iya dufutaru ẹphe; mę nna ẹphe oche phe lẹ Íjiputu; ẹke ayi shi buru

ohu. O meshikotaru iphe, dụ biribiri, ẹphe gude ẹnya ẹphe phukota. O bú iya gbochikotaru ẹphe l'ẹka iphe bú mbakeshi, ẹphe swekotaru teke ẹphe nọ l'ije. ¹⁸ O bú Ojejoje chifukotaru ẹphe iphe bú mbakeshi; mbụ jeye ẹ ndu Amọru-a, shi buru l'alì-a. O kwa iya bú l'ẹphebedua l'onwẹphe bukwapu Ojejoje bẹ ẹphe a-nọdu ejeru ozi; kẹ l'ọo ya bú Nchileke ẹphe.”

¹⁹ Jóshuwa asụ ẹphe: “Unu ta adukwa ike ojegheru Ojejoje ozi; kẹ l'ọ bú Nchileke, dụ nsọ; bukwaruphu Nchileke, eko okopho. Ẹ tọo hakwa unu kẹ mmanu; mẹ unu kwefuru iya ikè; mee iphe, dụ eji. ²⁰ O -buru l'a nonyaaru; unu ahaa Ojejoje balahaaru agwa ẹja bẹ ọo-ghakwa aghagha; wolataru unu ntakfuru; mee unu; unu achihu; mbụ l'o metsuaru unu ọhuma ono.”

²¹ Obenu ẹ ndu Ízurelu sụru Jóshuwa: “Waawa; l'ẹphe a-nọdu-a abaru Ojejoje ẹja.”

²² Ya ndono; Jóshuwa asụ ẹphe: “Unu bukwaru onwunu ndu ekebe; l'unu hataru l'unu a-nọdu abaru Ojejoje ẹja.”

Ẹphe atuko zua gberegbede; sụ: “Iye-e; l'ẹphe buwaru onwẹphe ndu ekebe.”

²³ Jóshuwa asụ ẹphe: “Nta-a bukwa t'unu tuko agwa unu foshikota; chiru obu unu yee l'ẹke Ojejoje, bú Nchileke kẹ ndu Ízurelu nọ.”

²⁴ Ndu Ízurelu azua mgbede; sụ Jóshuwa: “L'ẹphe a-nọdu abaru Ojejoje ẹja; l'anuru iya okfu.”

²⁵ Yọ buru mboku ono bẹ Jóshuwa yele ndu Ízurelu gbaru ndzụ. Jóshuwa anọdu ẹ Shékemu l'ẹke ono tya ekemu doberu ẹphe; tųaru ẹphe

nsò, ephe a-nòdu etso. ²⁶ Jóshuwa abya atùko iphemiphe òbule ono dekota l'èkwo ekemu Nchileke; bya apata mkpuma, ha nshinu gvube l'ukfu achi, nò l'iku èke, Ojejoje doberu nsò.

²⁷ Yò gvubetsua ya; sù ndu Ízurelu l'ephe ha: "Unu phùkwa! Mkpuma-a a-nòdu agba ayi ekebe. Iphe, bù iphe, Ojejoje kfuru ayi b'ò nùkotakwaru. O -bùru l'e megeeru; unu te emeheru Ojejoje ire-lanù; bè mkpuma ono a-gbakwa unu èjo ekebe!"

Anwùhu Jóshuwa

²⁸ Ya ndono; Jóshuwa ahaa ephe; onyenonu alashia l'èke a wèru iya.

²⁹ E metsulephu iphemiphe òbule ono; Jóshuwa Nunu, bù nwozi Ojejoje anwùhu l'ò gbatsàru ùkporo afa ise l'afa iri. ³⁰ E lia ya l'èke a wèru iya alì lè Timinátu Séra l'alì ugvu ndu Ífuremu; l'uzo isheli ugvu Gaashì.

³¹ Ndu Ízurelu abakòtaru Ojejoje èja lè teke ono, Jóshuwa nò ono; mè teke ndu bù ògurennya, kakpuru iya nù nòkwadu ndzù; mbù ndu gude ènya ephe phà iphemiphe òbule ono, Ojejoje mekotaru ndu Ízurelu ono. ³² Okpu Jósefu, ndu Ízurelu shi lè Íjiputu chìru; bè ephe liru lè Shékemu lè mkpawaru alì, Jékòpu zùru unwu Hamò, bù nna Shékemu ùkporo mkpòla-òcha ise. Èke ono mekocharu bùru alì ndu ikfu Jósefu.

³³ Eliyéza Éronu anwùhu; e lia ya lè Gíbiya, bù èke a wèru nwatibe iya, bù Finehasu alì l'alì ugvu ndu Ífuremu.

Bayiburu Ikwo
Ikwo: Bayiburu Ikwo Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ikwo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

3867ef4e-3384-5ab4-a937-63476bb8a7bb